

SLOVENE

Štev. 92.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 23. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, razen nedelj in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V prejema naročilno, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petivrstna (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Za kruh in pravico.

Ljudsko gibanje ob začetku dvajsetega stoletja se razvija v znamenju gospodarskih bojev, kateri so ozko zvezani s političnimi borbami. — Doživeli smo že velike krize, in ravno zdaj razburja celo državo veliki štrajk železničarjev na Ogrskem, katerega posledice bodo zelo občutne za promet in za trgovske razmere.

Pri nas doma pa je razburilo deželo gibanje v tobačni tovarni ljubljanski in sedaj stavka na Javorniku. Posameznosti so znane. Osvetliti hočemo tukaj le politični pomen našega delavskega gibanja.

Gotovo je, da politično ozračje tudi vpliva na delavsko gibanje. In reči moramo, da je pri nas politična borba taka, da mora vznemiriti prebivalstvo.

Borbe deželne zbornice so razburile naše prebivalstvo do zadnje koče. — In zadržanje liberalne stranke obeh jezikov je tako, da mora napolniti širše ljudske sloje z veliko nezadovoljnostjo. Volitve v gorenjskih občinah so pokazale, da stoji ogromna večina našega ljudstva na stališču dalekosežnih reform. Zahteva splošne in enake volilne pravice je le parlamentarna formula, za katero tiče zahteve, ki hočejo dvigniti ves politični in socialni položaj našega ljudstva.

V deželni zbornici je umetno zvarjena večina, katera tišči v krčevito stisnjeni pesti zastarele privilegije, o katerih krivičnosti je pri nas prepričan že vsak otrok.

Z visokoletečim preziranjem in jasno izraženim zaničevanjem gleda ta družba na ljudsko gibanje. Oni ne vedo, da so se pri nas razmere izpremenile, da se je pri nas ljudstvo zadnjih dvajset let politično izboljšalo in da ne gleda več brez zanimanja na deželno gospodarstvo. Oni ne vidijo, da je liberalna družba socialno zaostala in duševno opešala, med tem, ko so se širši ljudski sloji povzdignili in čutijo v sebi sposobnost in voljo, ustavno sodelovati pri reševanju javnih vprašanj.

Liberalci so poizkusili najnevarnejše

sredstvo: Proglasili so, da se mora ljudstvo izstradati. S tem da odtegujejo potrebnim prebivalcem podpore, kakor se beraču reče, naj mirno čepi pri vratih, če hoče dobiti skorjo kruha, so se pa pokazali ljudstvu v še bolj odurni in sovražni obliki. Na ta način se ne pomirjajo duhovi ljudske nevolje, ampak se le še bolj razburkajo.

Delavsko ljudstvo s kmečkim vred tudi pri nas zahteva, da se mu odprejo vrata v dvorane, v katerih se sklepa o njegovi usodi. Liberalci ta vrata tišče, ker se boje, da ne bi močje delavske dlani zmešali njihovih umetno zasnovanih računov.

A ljudstvo ni slepo. V takih krajih, kakor so Jesenice in Javornik, pa ljudstvo še prej izpregleda, da so oni, ki ga pač rabijo za delo, a mu krate kruh izpred ust, ravno tisti, ki mu tudi krate politične pravice.

Imeni Schwegel, Luckmann, ki se nahajata v upravnem svetu „Kranjske industrijske družbe“, nahajamo tudi v slovensko-nemški zvezi v prijateljski družbi dr. Tavčarja in gladikega Hribarja.

In ti gospodje so si vedno enaki: v gospodarstvu in v politiki. Oni se čutijo poklicane za absolutne gospodarje povsod in ne more jim v glavo, da bi bil kdo poleg njih enakopraven. Ne morejo umeti, da bi delavec z delodajavcem stopil kot svoboden kontrahent v delavsko pogodbo, ampak mu hočejo samo ukazovati pogoje, pod katerimi mora delati za vsako ceno. Delavec, ki zastavi v tovarni vse svoje moči, ki tvega za tovarnarje tudi svoje zdravje in življenje, naj bi le še molče sprejemal vse, kar pride na denj.

Oni ne morejo razumeti, da se mora delavstvo strokovno organizirati, oni ne poznajo zgodovine socialnega gibanja, katero nas povsod uči, da je strokovno organizirani in gospodarsko ugodno stoječi delavski stan pogoj kulturnega napredka v vsaki deželi.

Zato glasila teh gospodov, bodisi že nemški listi, ali pa slovenski gnojni koš pod imenom »Slovenski Narod« delavstvo le psu-

jejo in ga izkušajo z grožnjami ugnati. V deželni zbor ne puste večjega kmečkega zastopstva, a vendar na kmetih pridigajo, da samo zato nasprotujejo splošni in enaki volilni pravici, ker nečejo kmeta ponižati, da bi tudi delavec smel z njim voliti. Tako je vsa njihova politika naperjena le proti temu, da branijo ljudstvu dostop do samoobrambe in do lastne odločitve o samosvojih zadevah.

Liberalci so sami proglasili načelo, da ne popuste ljudstvu ničesa iz dobre volje, in da se jim mora vse le s silo izviti. To je proglasil dr. Tavčar za dež. zbor. A tako delajo tudi povsod drugod.

Pa naj se ne varajo! Danes je počilo na Javorniku. Zdjaj g. Luckmann lahko premišljuje, ali se dá vedno izhajati s politiko tlačenja in pritiska. Grozi se nam, da bodo naši delavci odpušeni in da pripeljejo tujih od drugod. Mi se v resnici ne bi čudili, ako bi nam enkrat pripeljali na Gorenjsko ti patriotje nekaj vagonov lažnih kitajskih kuljev, ki bi delali po tri dni in tri noči za pest riža in dva dima opija.

A s takim ravnanjem si znajo gospodje stališče še poslabšati. Kakor se v dež. zboru slovensko ljudstvo v svojih zastopnikih ne dá več k steni pritiskati, tako se mu odpirajo oči tudi v gospodarskem oziru. In to ne le na Javorniku, ampak po celi deželi!

Zato naj pa poslušajo sloji, katerih zastopniki pravijo: Liberalcem groš, klerikalcem knof — naš svarični glas in naj premislijo, če je umestno, še nadalje se trdovratno upirati opravičenim zahtevam!

Državni zbor.

Dunaj, 22. aprila.

Volitev delegacije.

Brez dvoma je vlada računala s tem, da zbornica ne prične rednega dela. Ko bi zbornica izvolila delegacijo, razšla bi se na daljši dopust, morda do pozne jeseni. To pa je vzdramilo iz mrtvičnosti posamezne stranke, da vendar vsaj poskusijo, ali je mo-

goče doseči premirje. V tej smeri so se do danes posredovanjem poljskih poslancev vršila pogajanja. Mladodeški klub je končno danes sklenil, da izključi iz obstrukcije današnjo volitev delegacije; isto je danes sklenila »Slovanska zveza«. Glavni razlog je ta, ker bi bilo mogoče preprečiti volitev delegacije le s silo. In ko bi se to tudi posrečilo, more si vlada še vedno pomagati. Paragraf 10. avstrijskega zakona glede delegacije namreč splošno določa, da se volitev delegacije vrši vsako leto. Ker pa je bila zadnja delegacija izvoljena dne 24. junija 1903, torej veljajo njeni mandati še dva meseca, in vlada jo more vsak čas sklicati. Torej bi bila tudi sila proti volitvi brez uspeha.

Pač pa je sklenil akcijski odbor obstrukcijskih strank, da začetkom današnje »izredne« seje odločno graja nepravilno postopanje zborničnega predsednika v zadnji seji. Grof Vetter je namreč v zadnji seji, v sredo, naznanil, da bo de prihodnja redna seja v soboto, kar je obveljalo brez ugovora. Takoj nato pa je izjavil, da skliče izredno sejo za danes, in sicer naj zbornica voli delegacijo. Češki poslanec dr. Stran-sky je že v zadnji seji hotel ugovarjati, a predsednik mu ni dal besede.

Danes je začetkom seje dr. Stran-sky najodločneje obsojal postopanje zborničnega predsednika, češ, da ruši poslovnik. Dnevni red ima pravico določevati v prvi vrsti zbornica sama, ne pa predsednik. Dr. Stran-sky predlaga, naj se izredna seja takoj konča. Ta predlog je bil odklonjen z 210 glasovi proti 102.

Nato se oglašajo posl. Choc, ki predlaga: 1. Izredna seja naj se takoj zaključi in skliče redna. 2. Ta redna seja pa naj se prične šele čez 4 ure. Predsednik grof Vetter izjavi, da ne dovoli glasovanja o teh predlogih.

V tem hipu pa nastane v zbornici nepopisen krik. Soc. demokratje drvé k predsedniku ter divje kriče in bijejo s pestmi ob mizo. — Češki narodni socialisti in nekateri agrarci prične s piščalkami mačjo godbo, Fresl tolče z desko ob klopi. Predsednik stoji kakor okamenel na svojem mestu, pred njim kriči do 30 poslancev. Končno izjavi predsednik, da pretrga sejo za pol ure.

Ob 5. uri predsednik zopet otvori sejo ter med splošnim smehom odredi glasovanje po imenih o predlogu posl. Choca.

Kar torej ob pol 5. uri po poslovniku

LISTEK.

Bitka pred Port Arturjem in poguba »Petropavlov-ska«.

Admiral Togo je poročal o tem boju z japonskega stališča. A naša poročila moramo izpopolniti tudi s popisom boja od ruske strani. Ruski častnik, kateri je s suhega opazoval bitko, jo popisuje tako-le:

Prvo noč na ruske velikonočne praznike smo pričakovali, da napadejo Japonci Port Artur z dvanajstimi branderji. Kitajski ogleduhi so naznanili Rusom, da Japonci to kanijo. Jaz sem se odpravil takoj na Zlato goro in sem tam stražil štiri noči. Velika noč je prešla mirno. (Ruski koledar je za trinajst dni za našim.) Dne 30. marca, ali po katoliškem štetju 11. aprila, je ruski admiral Makarov s svojim brodom in štiri-najstimi torpedovkami šel na morje. Prihod-njo noč je vlekel silen veter; vendar je šlo osem naših torpedovk na morje, poizvedo-

vat, kaj dela sovražnik. Noč je bila temna, veter je žvižgal vedno hujše. Projektorji so na vse strani metali luč in razsvetljevali morje in pristanišče.

Ob 11. uri ponoči smo slišali z morja sedem strelav. Videti pa nismo mogli dolgo ničesa. Slednjič zapazimo v luči projektorja šest torpedovk, katere so se vrstile v bojno črto in streljale. Ena je s polnim parom hitela nazaj v pristanišče, druga, ob kraju, se je pa silno kadila, a je šla le počasi.

Torpedovke so bile od obrežja oddaljene nekaj čez osem kilometrov. Težko je bilo naše razločiti. Dobro smo pa videli strele iz topov in pa udarce krogelj na valovje. Kadeča se torpedovka je ves čas streljala. Štiri druge torpedovke so se začele razmikati, da bi jo dobile v sredo in od vseh strani obstreljemale, a dovolj močno njeno streljanje jih je držalo v daljavi.

To je bil naš »Strašnijski«, kateri se je z vsemi silami boril proti štirim sovražnikom. Štiri Japonke pa so se raztegnile v polkrogu, da so ga dobile v sredo in so ga ob-sule z gostimi streli. Ves zavrt v dim in

par je »Strašnijski« neprestano odgovarjal. Urno se je zaletel naravnost proti japonski torpedovki, ki mu je zastavljala pot v pristan, prišel je okoli njenega krmila in ustrelil vanjo.

Zdaj je dvignil sidro »Bajan«, ki je ležal v zunanji luki, in je odplul vun na bojišče.

Zdaj so se pa Japonci zbrali na kup in vsi hkrati ustrelili na »Strašnega«. Cul se je mogočen pok od strelav, a gotovo ga je zadel tudi torpedo, kajti nenadoma je začel toniti.

Se enkrat je ustrelil iz vseh topov — in ni ga bilo več. Le oblak dima nad vodo je kazal mesto, kjer je izginila hrabra torpedovka s svojim moštvom.

Ko so Japonke izvršile to delo, so se obrnile in odpihale vun na morje. A zdaj se prikaže na vidiku šest sovražnih križaric. — »Bajan« pripluje najprej na kraj, kjer se je »Strašnijski« potopil. Kaj tam dela, nismo mogli razločiti. A hitro se je obrnil in šel sovražnicam nasproti. Te so se začele umikati,

»Bajan« pa začne streljati in se spusti naravnost za njimi.

Sovražnik mu odgovarja s pogostimi streli. Sovražne kroglice lete na vseh straneh okoli »Bajana«, padajo v morje, dvigajo mogočne stolpe vode in se razletavajo, a nobena ga ne zadene.

Zdaj pa od vzhodne strani prihitijo polnim parom pet ruskih torpedovk »Bajan« na pomoč.

Dve japonski torpedovki pa od strani hitita, da jih odrežeta od »Bajana«. »Bajan« opazi ta manever, se spusti za njima in jih iz vseh topov z vso silo obstreljuje. Japonci se začno ustavljati, naše torpedovke pa se približajo pristanišču.

Zdaj pa pride iz pristana »Petropavlovski«. Admiral Makarov dá bojni signal, in takoj gredo naše velike oklopuice za njim. »Peresvet«, »Poltava«, »Pobeda«, »Sevastopol«, »Novik«, »Diana«, »Askold« se odpravijo na morje druga za drugo, obdane od naših torpedovk. Vsem na čelu je »Petropavlovski«, s katerega vihra zastava admirala Makarova. Japonsko brodoge se začne takoj

ni bilo dovoljeno, to je bilo ob 5. uri ute-
meljeno.

Sedaj se vrši drugo glasovanje po ime-
nih. — Češki radikali pa imajo menda pri-
pravljenih še dolgo vrsto enakih predlogov.
Ako bode te predloge podpiralo vedno vsaj
50 poslancev, je mogoče, da traja današnja
seja v pozno noč.

Na ta način je mogoče tehnično pre-
prečiti današnje volitev delegacije. Vprašanje
je le, ali bodo zapisničarji hoteli in mogli
čitati celo noč.

Hrum in šum v zbornici.

O sinočnih dogodkih v državnem zboru
se nadalje poroča: Predsednik je odbil in
ni hotel dati na glasovanje Chocovega pred-
loga: (Silni ugovori in viharni klici pri češ-
kih radikalcih in socijalnih demokratih.) Ne-
kak socijalnih demokratov in čeških poslan-
cev skoči k predsednikovi tribuni in kriče
na predsednika. — Poslanec Perner-
storfer bije s pestmi po predsed-
nikovi mizi. Predsednik vihti zvonec v naj-
večji razburjenosti in kriči nad Pernerstor-
ferjem: »Prosim, pustite me pri opravljanju
moje službe!« Pernerstorfer: »To ne gre!
Policijo sem! Le a policijo na dan!« (Velik
vrišč in tumult pri čeških radikalcih.) Posl.
Frel odtrga pokrov od neke pisalne mize
in začne udrihati po klopi. Poslanec Sokol
vzame ravnilo in povzroči z njim silen
hruš. Naenkrat se začujejo v tem hru-
pu rezki piski. Posl. Choc, Klofač in Frel so
prinesli seboj piščalke, jih razdelili v hitri
med svoje tovariše. Rezki piski so zaglušili
na galeriji vsako besedo, zgovorjeno v
dvorani.

Posl. Seitz kriči: »Le ena pravica velja
za vse stranke. O predlogu se mora glasova-
tati!« Posl. Choc, Klofač in Frel piskajo
neprestano. Poslanca Seitz in Eldersch ro-
potata s pestmi po predsednikovi tribuni in
viharno zahtevata, naj se glasovanje o Cho-
covem predlogu vrši. Piski piščalk povzro-
čajo neznansko vrišč, kraval je tako strašen,
da spominja na najhujši čas obstrukcije, ki
je bila kdaj v zbornici. V premorih vzkl-
kajo češki radikali: »Glasuje se naj! Mora
se glasovati!« A nasproti na levi: »Voliti se
mora!« Vsenemški poslanci hite k predse-
dnikovi tribuni in opominjajo predsednika,
naj vstraja in se ne uda. — Posl. Mastalka
odmaja radikalcem, a drugi mladočeški
poslanci vzklkajo: »Naj nadaljujejo!« Češki
radikali piskajo. Predsednik vihti zvonec
in opominja k redu. Posl. Iro kriči nad
predsednikom: »Voliti se mora!« Poslanec
Schuhmeier zgrabi za pobiranje glasovnic
namenjeno slamnato košaro in jo vrže čez
predsednikovo mizo. Silen vrišč, piski, udri-
hanje s pultom. Predsednik je brez oblasti,
nikdo ga ne posluša. Posvetuje se s pod-
predsednikom Kaiserjem in prekine sejo za
pol ure.

Češki radikali zaženejo zmagovalen
krik in kriče nad predsednikom: »Adijo,
ekscelence!« — Ko se seja zopet otvori,
sledje protesti čeških radikalcev. Posl. Prade
zahteva, da se volitve takoj izvrše, na kar
je predsednik med bobnenim hrumom od-
redil volitve. Češki radikali so piskali in
bili poldrugo uro s pulti, peli narodno himno
in »Hej, Slovani!« ter razbili pulte.

Predsednik in poslanci so morali z vato
si zamašiti ušesa, da so mogli v zbornici
vztrajati. Ob četrti na deveto uro pa
je bila volitev v delegacijo iz-
vršena. Seja zaključena. Obstrukcionisti
so bili pokriti s trskami in imeli vse roke
krvave.

umikati. Ko to vidi Makarov, pošlje za njimi
nekaj streliv. Japonci so izginili, kakor bi
se v morje skrili. Naše brodoge pa gre na-
ravnost dalje na odprto morje.

Prešlo je nekaj časa. Kar se prikaže da-
leč na horizontu nekaj dimkov, kmalu pa se
zažrne cel oblak dima. Bilo je združeno in
uvrščeno japonsko brodoge štirinajstih ladij:
šest velikih oklopnih, druge pa oklopne in
brezoklopne križarice.

Japonsko brodoge se ustavi daleč, ka-
kih dvajset kilometrov od brega. Rusko bro-
doge pa, na čelu mu »Petropavlovsk«, se
začne zbirati v bojno vrsto. — Slišali smo
signal vrhovnega poveljnika: Torpedovke naj
gredo v notranji pristan. »Petropavlovsk« je
šel počasi naprej.

Bilo je tiho, vse je molčalo in nestrpno
čakalo, da se približa japonsko brodoge in
otvori veliko bitko. »Petropavlovsk« je šel
vedno polagoma naprej, dokler ni prišel v
črto Električne skale. Torpedovke so se pa
vrnile v pristanišče.

Kar naenkrat se vzdigne velikanski beli
steber iz sprednjega dela »Petropavlovskega«
na desni strani. Dvojen silen strel se zasliši,
in vsa velika oklopna se zavije v rumen-

Angleški proračun.

V spodnji zbornici je minister Cham-
berlain vložil angleški proračun, ki kaže
povečani dohodninski davek. Izdatki so
proračunani na 142.800.000 in dohodki na
139.000.000 funtov šterlingov; primankljaj
znaša 3.820.000 funtov šterlingov. Vse
zvišanja davka in carine pride v blagajno
550.000 funt. šterl. več. Državni tajnik je v
svojem govoru naglašal, da pojemajo vrelci
angleškega blagostanja, in pričakovati je, da
pride v deželo doba manj plodonosnih let.
Konkurenca tujih držav je vedno večja. Dr-
žavni dolg angleški znaša 762.630.000 funt.
šterlingov; v minulem letu je bilo plačanih
8.149.000 funt. šterl.

O angleški politiki

prinaša »Polit. Korr.« iz Londona naslednja
izvajanja: Politiški svet angleški je globoko
zadovoljen vsled angleško-francoskega dogo-
vora. Tudi kritiki, ki so s početka predbaci-
vali Angliji, da je preveč dala in premalo
dobila, začenjajo bolj objektivno soditi se-
danji položaj in spoznavajo, da korist, ki jo
ima iz te zveze mednarodno stališče Anglije
in zagotovilo miru, ni predrago kupljeno. —
Anglija je dobila proste roke in možnost, da
se posveti s novo močjo rešitvi nadaljnjih
nalog. Obstojajo znamenja, da je bližnja ve-
lika naloga angleške politike, ali politike
kralja Edvarda, da po sklenjenem miru na
skrajnem Istoku skuša doseči sporazumljenje
z Rusijo. Iz tega se spozna krivična sodba
o angleški ekspediciji v Tibetu, o kateri se
mislilo, da je naperjena zoper Rusijo. Anglija
s svojo tibetansko ekspedicijo ne miali nič
drugo, kakor vzdržati, kar ima v Tibetu, in
doseči, da se ji zagotove potrebščine anglo-
indijskega trgovskega in mejnega prometa.
V Rusiji so to spoznali in so preverjeni, da
so vsa poročila o nevarnih angleških naertih
zoper stališče Rusije le prazni strahovi.

Štajerske novice.

š Prosta služba. Pri okrajni sodniji
v Brezicah je razpisana služba uradnega
pisarja. Prošnje je vložiti do 1. maja.

š Političen shod pri Sv. Antonu
v Slov. goricah priredi »Katol. pontifiko
društvo za sodnijski okraj Sv. Lenart v Slov.
goricah« v nedeljo, dne 8. maja. Poročala
bodeta na shodu o svojem delovanju po-
slanca dr. Ploj in Roška r.

š Sam se nalašč poškoval. Iz
Maribora pišejo: Pred nekoliko mesece
je dal tukajšnji stavbinski mojster Dervušek
svojemu delavcu Gabrielu Mačku iz Kam-
nice v prepiru za ušesno. Maček je šel takoj
svojega gospodarja tožiti in je trdil, da mu
je pri udarcu počila ušesna mrena in da ne
sliši več na to uho. Pri zdravniški preiskavi
se je dognalo, da ima res mrenico raztrgano.
Zato je bil Dervušek obsojen na tri tedne
ječe. Proti ti kazni se je pritožil ter bi bila
prizivna obravnava 18. t. m. Maček je tudi
zahteval 3000 K odškodnine za svoje uho.
Naenkrat je pa izvedel Dervušek od nekega
delavca, da si je Maček sam s šibico prodril
ušesno mreno, da bi dobil odškodnino. Vsled
tega so prišli Mačka, ki je bil v Novem
mestu v službi.

Novice iz kočevskega okraja.

š Radovednost ribniških liberal-
cev ni majhna. Celo na to so radovedni,
kaj so koristile Rajfajzove posojilnice v ko-
čevskem okraju. Tej radovednosti lahko
ustreže odbor liberalne posojilnice, ki je mor-
al 1. zvišati obrestno mero
vlagateljem in 2. znižati obrest-
no mero za posojila. Ali ni to

kasto-rjav oblak. Tuintam se sliši kak pri-
tajan vzklík med gledavci. Z vsa napetostjo
gledam skozi daljnogled, kaj se godi. Vse
polno polomljenih stvari zleti v zrak in pade
nazaj, ognjeni jeziki zaplapolajo skozi dim
in dobro vidim, kako je razrušen sprednji
del nesrečne ladje.

»Tone, potaplja se!«, začno vsi prepla-
šeni z jokajočim glasom tarnati gledavci.

Res »Petropavlovsk« se potaplja! Naj-
prej se začne sprednji del pogrezati in ladja
se zavali na desno stran. Že ni več videti
sprednjega dela, že izginja prvi jambor, ve-
likanski dimniki se dotikajo vode, kmalu se
skrijejo tudi oni. Krmilna stran gleda še iz
vode, a tudi njen jambor se hitro niža. Se
mole kvišku zadnji topovi, a kmalu vidim
le še krmilo in za hip levi vijak. Zdi se mi,
da vidim na krovu brezupno takati nesrečno
moštvo obdano od plamenov. Se se malo
zasveti rdeč ogenj — in vsega je konec...

Ponosne ladje admirala Makarova ni
več...

»Hajdamak« je spustil takoj rešilne čolne,
ki so hiteli na mesto nesreče. Bilo je 9 ura
in 40 m. zjutraj.

do volj? Koliko je to koristilo ljudem v
okraju, si radovedneži tudi lahko preraču-
nijo, seveda v treznem stanju, ne pa
takrat, ko si po kakšnem žuriku »mačka«
zdrave in uganjajo »narodno gospodarstvo«.

š Neblagoslovljenih škrijcev nam
v Ribnici kar nič ne manjka. Le škoda, da
mora take škrijce kmet dobro plačevati in
dobro živiti. Ni prijetno ljudem, ki plaču-
jejo vsakovrstne davke in naklade, a samim
nedostaja denarja za sol in petrolej, gledati
take škrijce, ki ne plačujejo nobenih dav-
kov, katerih najvažnejše delo celega meseca
je pisanje pobotnice, gledati jih, kako se
podé iz gostilne v gostilno na takozvane
krokarke večere, ki jim pravijo »žurika«
samo zaradi lepšega. Ko se vračajo škrijci
ob jutranjem svitu v svoja stanovanja, ni
varno hoditi po trgu, ker se zaletavajo sem
in tja, da mora človek kar previden biti, da
se kateri vanj ne zaleti in ga ne podere,
zakaj »težki« so, da je groza. Pa to bi se
že še prenašalo, ker se držimo reka, »da se
ogni pijanca s senenim vozom«. Ko bi ti
ljudje, v katerih notranjem se zaradi alko-
hola gode čudne reči in... ne bili tako
nesramni, da bi se ne kazali po »Narodu«
kot najtreznejši ljudje pod božjim solncem
in ne kazali na duhovne, češ: »Ti tiš pi-
jejo vino«. To ni lepo, p. n. gg. ribniški
liberalci! Z alkoholom v glavi ne kričite:
»Lejte, ta pa vino pije!« Zakaj svet se vaši
treznosti posmehuje.

š Abstinent je postal nadučitelj Gre-
gorač. Nič več si ne bo hodil privezavat
duše s »ta kratkim« k Pepetu. Do tega ju-
naškega sklepa ga je privela naša beležka
v »Slovenca« pred nekaj tedni. Kot vestni
novinarji moramo razglasiti tudi ta pleme-
niti čin, ki kaže, da je Gregorač na poti —
k pobjoljanju.

š Stara ribniška posojilnica je
liberalna. Tako pripovedujejo ribniški libe-
ralci in tako pišejo tudi. Skrbite, da bodo
to vsi ljudje ribniškega okraja ve-
deli!

š Nexnana tujka se je pred nekaj
dnevi naselila v Mooswaldu pri Kočevju. Na-
stanila se je pri Bendici. Nihče ne ve, od
kod, ne kdo je. Ali je prišla samo na iz-
premembo — zraka!? Morda nam bo mo-
goče poročati kaj natančnejšega.

š Pamet je srečala nekatere, ki so
hodili delat štafazo na Jaquemarjeve shode
v Kočevju. Hodijo zopet v katoliško cerkev.
Jaquemarjeva čreda je po številu zelo
skromna.

š Bodoči c. kr. okrajni šolski
nadzornik nemških šol kočevskega okraja
bo c. kr. učitelj ljubljanskega učiteljskega R.
Peerz. Za to službo se pripravlja s prireje-
vanjem shodov, kakor je bil n. pr. oni v
Trstu. No, kočevsko učitelstvo bo potem
gotovo skozi in skozi »stramm deutsch na-
tional und fortschrittlich«.

š Lepo palačo si zida banjološki
Kajfež v Kočevju poleg sirotišnice. Kočevarij
ga ne gledajo baš prijazno.

š Pošto na Turjaku upravlja neki
Zužek. On je najprej velik liberalce, potem
trgovec z zobotreboi, štacnar, gostinčar,
zaležnik pive itd. in potem c. kr. poštar. Pa
Bog varuj, da bi kdo kaj slabega mislil o
njem, ko tudi mi nič nečemo.

š Brgant na koru — Brgant pod
korom. O, kako smo bili mogočni! Mi na
predniki smo hodili v cerkvi na kor. Ali ni
bilo to imenitno? Gospod grof so nam to do-
volili. Potem so pa bile občinske volitve.
Mi napredniki smo seveda pogoreli. Smo se
pa hoteli maščevati na gospodu župniku.
Sli smo deputacija, mi in gospod poštar, do
grofa in smo tako-le nekoliko sumničli go-
spoda župnika. I, zakaj bi se grof in gospod
župnik tako prijazno gledala in mene še v
družbo ne povabila! Pa smo govorili...
in si potem doma meli roke. Gospod grof
so bili nevoljni. To ga bodo! Hahaha!...
Čez štirinajst dni potem pa je nenadoma
prišlo: Brgant s kora dol! In sedaj stojimo
tako lepo pred cerkvijo, in ker je še
hladno — si tudi manemo roke. Ali ni to
klavarna vloga, gospod Brgant? Jezil bi se
revel, pa se ne sme!

š Preklic. Podpisana Terezija Govže
iz Ribnice št. 83 preklicujem tem potom vse
žalivo govorjenje, ki sem je govorila zoper
š. gosp. Antona Skubica, kaplana v Ribnici.
Moje besede zoper omenjenega gospoda so
bile popolnoma neosnovane in obrekljive,
ter obžalujem, da sem tako nepremišljeno
in krivično žalila čast. gospoda, ki živi spo-
štovanje cele župnije. Obenem tudi obžalu-
jem, da se je morda zaradi mojih besedij
zgodil v »Slov. Narodu« tako krivičen napad
na njegovo osebo. C. g. Skubica pa se za
hvaljujem, da je odstopil od sodnijskega po-
stopanja proti meni. — V Ribnici, dne
21. aprila 1904. — Terezija Govže.

š Župan v Strugah. Pri letošnjih
občinskih volitvah v Strugah bil je zopet
izvoljen županom naš občespoštovani, vrli in
neustrašeni g. Andrej Hočevar. Nekateri so
mislili nekaj »mešati«, pa ni šlo. Bog ga
živi!

š Znamenito računanje so znašli
Ribničani. — Pred nekaj dnevi dohiti kmet
Gašper svojega znanca in ga šaljivo vpraša:

»Ti, Bolte, ali veš koliko je 200 + 200?«
Bolte odvrne: »200 + 200 = dva moša!
— No, Gašper, ker si tako »kunšten«, pa
povej, koliko je 200 — 200?« Gašper, neko-
liko bolj tiho: »Dve babi!« In prav sladko
sta se nasmejala in se boječe ozirala okrog
sebe. Zakaj, že vesta!

Belokranjske novice.

b Blebetavi Janko se je zopet spom-
nil, da je on dopisnik »umazane cunje« iz
Metlike. Mi se ne bi zmenili za zadnji njegov
dopis prav nič, da ne bi presegal vrhunc
nesramne nezačajnosti. Če je pa njemu
zmanjkalo pameti, — in to dokazuje v polni
meri — ga opozorimo mi na njegovo jav-
kanje po raznih javnih prostorih ob priliki
znane nečedne volivne spletakarje na obč.
zboru I. dol. posojilnice, ko je dejal, »da
mera žalibože pljuvati v lastno skedo.« Ne-
spametno bi bilo torej res od vsakega, kdor
bi zameril temu liberalnemu veleumu, če
menja za plačo vsak dan svoje misli. Cvenka
pa itak nedostaja vedno v njegovem glo-
bokem žepu.

b V Draščih si je zlomila nogo žena
posestnika Petrašiča.

b C. kr. sodišče v Metliki vprašamo,
če je slavnostnemu znan kak notar tam doli
pri Culukafrih, kateri ne bi izvršil strankam
po celo leto uknjižb, in če se ne bi smelo
imenovati tako ravnanje s tujim imetjem
škandalozno in če sme posameznik z denar-
jem delati, kar hoče!

b Prometa je po »Narodu« I. dol. po-
sojilnica v I. četrti. 1904 imela 848.991 K
21 vin. Mi znamo tudi za eno posojilnico,
ki je imela skoro baš toliko prometa, pri
kateri so znašale pa vzdignjene hranilne
vloge nič manj nego sedemstotisoč kron. Te
so se štele seveda tudi mej promet.

b Skrajni čas je res že bil, da se je
odtegnilo upraviteljstvo državne trtnice biv-
šemu liberalnemu kandidatu g. Šetini. Sedaj
se vsaj ne bode več agitiralo pri vinograd-
nikih za liberalizacijo na državne stroške. Par
vprašanj pa še stavimo: a) po čem so bili
plačani delavci v trtnici, b) kolika svota je
postavljena v račun za vsacega delavca?

b Metliški Konfucij bode izdal v
kratkem gledališko igr. Naslov ji bode:
»Petričovka iz Lokvice ali: Kako ni prišla
doslej gorostasna sleparija v javnost.« Državne
pravdnitvo prosimo že naprej, da naj jo
dobro prebere in nikar ne zapleni, ker ta
žaloigra je res delo posebne vrste in kaže
izboren talent pisateljev.

b Jako značilno za metliške odnose je,
da za vodstvo I. dol. posojilnice za tu-
sodne akte od »Hranilnice in posojilnice v
Metliki.« Povemo naravnost, da bomo že
poskrbeli za to, da se prilično pojasni na
pravem kraju zveza mej sila liberalnim rav-
nateljem I. dol. pos. in namestnikom držav-
nega pravdnika v Metliki in da se poruši
to razmerje.

b G. Parmini nič kaj všeč, če se tuintam
spominimo njegove politične pesmi. Se
bode polagoma že še privadil hujšega. Čemu
bi neki vesel vedno le peli, da »za čaše
vinca rujnega, pošten kristjan življenje da!«

b Vendar enkrat je prišlo vodstvo
in nadzorstvo I. dol. posojilnice do prepi-
čanja, da pove primorano javnosti zadevo
27 tisoč gld. Imenitno je res to pojasnilo!
Toda mi pristavimo temu poročilu še nekaj
dejstev in povrh tudi nekaj vprašanj, da se
stvar še bolj razbistri. Potem pa »naj častiti
bralec« — kakor pravi »Narod« — »po-
sname, kakih političnih lopovov se nam je
v vsem političnem življenju otesati.« Ravno
isto leto, ko je »dne 20. junija 1895 vložila
neka stranka pri I. dol. pos. 26.205 gld.
57 kr.« se je ustanovila v Metliki rajfajz-
novka z namenom, da preskrbi ljudstvu
cenejši kredit. Liberalci so se je tako zbal,
da so znižali obresti od 7% na 5½ pri iz-
posojilih tekom let. Mimogrede omenimo,
da se pa še dandanes izposojuje na Hrvat-
sko po 6%. To menda iz same ljubezni do
bližnjega vkljub ogromnemu dobičku, s ka-
terim se baha liberalna gospoda pri posojilnici.
Toda k pojasnilu! Čemu torej »ni blagaj-
ničar pomotoma vpisal do denarno vlogo v
glavno knjigo«, ko se po »Narodovem«
dopisu »sklepajo računi koncem leta po
glavni knjigi?« Jeli sploh mogoče misliti na
tako velikanski dobiček v znesku sedemin-
dvajset tisoč gld. »mimo drugega dobička«
v razmeri s stanjem posojilnice leta 1894
in leta 1895? Kako naj se imenuje tako
nadzorstvo, da se pride na »pomoto šele 23.
aprila 1896, ko je hotela stranka vzdigniti
obresti?« Kaj pa če stranka ne bi bila več
let vzdignila obresti? Čemu se ni pa »na-
vedeni znesek« 27 tisoč gld. ves izročil
rezervnemu zakladu in le »deloma?« To so
vprašanja, ki kličejo, četudi po devetih letih,
jasnega odgovora. Nas pa presneto malo
briga, kako se je pomota pozneje poravnala,
če je sploh to imenovati še »pomota!« Da!
gospoda v odboru in nadzorstvu, le zahte-
vajte skupno z nami revizijo I. dol. posojilnice,
toda ta revizija se mora izvršiti korenito za
vsega 30 letnega obstoja po-
sojilnice! Morebiti bode g. Lapajne še

lože zapisal, da imajo od te posojilnice največ dobička odborniki in davkarji, da je pa za ljudstvo predraga. S tem bode pa tudi nekoliko morebiti pojašnjeno, zakaj se tako pehajo za odbornišvo in tudi ona „smešna bojazen“, da je blagajničar, kojega „izvolitev“ je bila itak sigurna, prepisal 19 deležev, da so mogli vsi navedeni deleži glasovati, kar bi sicer ne bilo. Končno pa ponovno še vprašamo, ker trdi „Narod“, da to poslednje blagajničarjevo dejanje ne zadene niti najmanj posojilnico same, ampak le blagajničarja, jeli res vsega kriv, le sedanji blagajničar? Čemu ni na obnem zboru ravnatelj I. dol. pos. kot predsednik obč. zbora ugovarjal neveljavnim glasovom? Kaj mar on kot večleten ravnatelj res tako malo pozna ta denarni zavod? Čemu niso ugovarjali drugi odborniki? Gospoda v odboru in nadzorstvu! kaj ne da bi mi vam storili gotovo veliko krivico, če bi dejali, da ste bili mej seboj sporazumljeni?

Idrijske novice.

i Javni shod rudarjev vršil se je pretežno nedeljo. Draginja zadnjih let napotila je rudarje, prositi, ali kakor se de mokrat izražati, „zahtevati“ zvišanje plače. Za eno stopinjo naj se vsak rudar pomakne višje; to je nekaka splošna zahteva, ki se je januarja meseca sprejela na javnem shodu ter poslala potom naše direkcije na poljedelsko ministrstvo. Ker od tam že tri mesece ni odgovora, hotel je ta shod malo po drezati visoko gospodo na Dunaju. Bali so se kakih izgredov, zato je bilo nekaj žandarmerije iz okolice zbrane za ta dan. A sklenilo se je po kratki debati, čakati še do 4. maja, potem pa storiti resne korake. Rudar Kavčič, pristaški katoliško-nar. stranke, je nasvetoval, naj javni shod naprosi državna poslanca dr. Ferjančiča in dr. Susteršiča, naj kaj posreduje v tej zadevi, a voditelj naših socialnih demokratov, gospod Kristan, se je izjavil, da rudarji ne potrebujejo kakkega posredovanja; ako so edini v zahtevah, bodo sami bitko izvojevali. Večina je sprejela predlog in se izrekla, da 4. maja na drugem javnem shodu odločno nastopi ter napravi manifestacijo, kakršne Idrija še ni videla. V čem bode ta nastop, večini rudarjev ni še znano.

i Nadvojvoda Josip Ferdinand pripeljal se je v četrtek ob 1. uri iz Žirov v Idrijo. Zanima ga naš rudnik, katerega si hoče v par urah ogledati. Cesarja Josipa rov je bil okusno okrašen; tu se je preoblekel v jamsko obleko in si ogledal pod zemljo različna dela in upravo pod zemljo. Od tam se poda v topilnico, kjer se žge ruda in pridela živo srebro in cinobor.

i Več častnikov je prijezdnilo v četrtek dopoldne v naše mesto. Ljudje so menili, da je to ožje spremstvo nadvojvodovo. A bili so le na vaji za jahanje mladi častniki, ki imajo sploh na spomlad večje vaje, da se utrdijo tudi na konju, četudi služijo pri pešpolku.

i Ljudska šola v našem mestu je dobila tople zagovornike v naših klerikalcih, poroča socialnodemokratski »Napreje«. »Pravijo, da so vseh neuspehov na ti šoli krivi starši, ki so zanikrni in ki se ne brigajo za napredek svojih otrok. Da bi se pa naša »k. k. Werksschule« kaj modernizirala, o tem seveda tudi premodri dopisnik »Slovenca« iz Idrije neče nič slišati, kajti šolniki (najbržeje kakšni cerkovniki!) trde: da novodobna ljudska šola baš zaradi tega, ker je »moderna«, ni sposobna pripravljati učencev za vstop v srednje šole. Počasi, Kristan, opredelimo nekoliko! 1. Napak na naši ljudski šoli ne odobravamo, ampak smo jih prvi javno grajali. »Napreje« bo najboljši in najzanesljivejši poročal, ako poseže v ta namen po nekdanjem »Slov. Listu«, tudi v »Slovenca« je zbranega dokaj gradiva. Celo v deželnem zboru je govoril dekan kot poslanec o razmerah na naši ljudski šoli. V raznih listih najdete o tem poročila z zanesljivimi, tudi statističnimi podatki. Pa kakor smo vedno odkrito grajali napake na šoli, prav tako odkrito obojamo neutemeljene napade na šolo. O slabem učitelstvu pisati brez dokazil, ni lepo. 2. Da bi bili vseh neuspehov krivi starši, nismo nikdar pisali, to je zlobno podtikanje. Pač pa poudarjamo še enkrat, da starši mnogokrat sami zakrivijo nepovoljen napredek svojih otrok. 3. Da smo nasprotniki »moderniziranju« šole?! Ta je pa lepa! V javnosti smo povzdignili svoj glas že večkrat, naj se razmere uredé, — sedaj pa pride »Napreje« in vpíje, da smo nasprotniki »moderniziranju«. Seveda proti takemu moderniziranju smo pa, kakoršno si domišljuje Kristan. Nič drugega tega moža tako ne peče, kakor krščanski nauk. Klerikalcem všeč šola bi bila le taka, kjer bi se po »Napreju« vrstilo: »veronauk, krščanski nauk, molitev, klečanje, veronauk, krščanski nauk...« To so prazne fraze, primerne samo za farbanje. Gospod Kristan, pogledjte vendar enkrat v kak šolski red ali urnik, da vidite, koliko ur je določenih za

veronauk. Na 20 ur in čez prideta 2 celi uri veronauka. Bodite pa uverjeni, da teh vi ne boste odpravili. 4. Ko se je sklepalo, ali naj se pri nas napravi pripravljavni tečaj za realko, so povdarjali iz ključno naprednjaki, da je tečaj potreben, ker ljudske šole namen ni pripravljati in usposobiti za srednje šole. Potemtakem bi bil »obermežnar« Dragotin Lapažne, »mežnarje« pa mežje, ki so glasovali za ta tečaj: Vsa liberalna inteligenca in napredno meščanstvo z Rinaldotom vred. Čudni cerkovniki!

i Pri vojaškem naboru v Idriji so letos mnogo mladeničev potrdili. Idrija sama bo dala 28 vojaških novincev. Katol. delavska družba bo izgubila par zelo vnetih, v društvu delavnih mladeničev.

i Županstvo na Vojskem je prosilo, da bi cestni odbor blagovolil dati kako podporo za vzdrževanje ceste iz Idrije na Vojsko. Če je kje sploh potreba podpore, je je gotovo potrebna cesta na Vojsko. Če se pozimi, ki traja vedno devet mesecev, ne kida snega, poletu pa vedno ne trebi kanalov, je ustavljen ves promet. Cesto iz Idrije na Vojsko tudi zelo rabi ud cestnega odbora, ki največ eraričnega lesa pokupi in vae spelje po omenjeni cesti. Človek bi mislil, podpora se ne more in ne sme od reči, če se hoče delati pravično. Cestni odbor idrijski z dne 2. sušca 1904, št. 6, pa odgovarja, da glasom sklepa ni bil v stanu ugoditi prošnji iz ozira na primanjkljaj v blagajni. Letos se hočejo še zvišati doklade in do letos jih je bilo 10%. Kam je pa šel denar, če se še za najbolj potrebno cesto ni dalo nobene podpore? Občina na Vojskem je plačala že do letos letnih 200 kron cestnih doklad, letos ji kaže še več — pravično bi pa bilo, da bi se od te občine do-

Preobširno bi bilo, ako bi hoteli opisavati vse posameznosti in ocenjati vsacega igravca posebe, le to naj pripomnimo, da je v tretjem dejanju bil jako dober tudi Jež, v četrtem po lovci, zlasti Tine; originalen po maski in nastopu je bil godec s klarinetom, v stari, a krasni narodni obleki. Da je bil »mož postave« čisto na svojem mestu, se razume, saj je tudi postava zato. Pe vske točke so bile jako lepe, zlasti pa dekliške. — Sploh se sliši le pohvala o vsej uprizoritvi. Splošno se je opazilo, da so bile vse maske izvrstne. Kulise, nalašč prirejene za igro, so jako lepe. Za mlado društvo, ki je v prvem letu svojega obstoja zmoglo tako lepo, a tudi težko igro, je to najboljši dokaz, da pojde še naprej, še do višjih ciljev.

nj Javno predavanje priredi društvo »Kranje« v nedeljo ob pol osmih zvečer na »Novi pošti«. Predmet: Japoneci, dežela in prebivalci. 50 slik projicira aparat. Ker bo predavanje javno, je pristop vsakemu, ki ga zanima predmet, prost.

nj Deset gadov skupaj je ujel v Starem drevoredu neki dijak. Mogoče, da se bo to še komu posrečilo, ker se sedaj parijo in se ob tem zvijejo v velikem številu v grozen klopčič, iz katerega gledajo le glave.

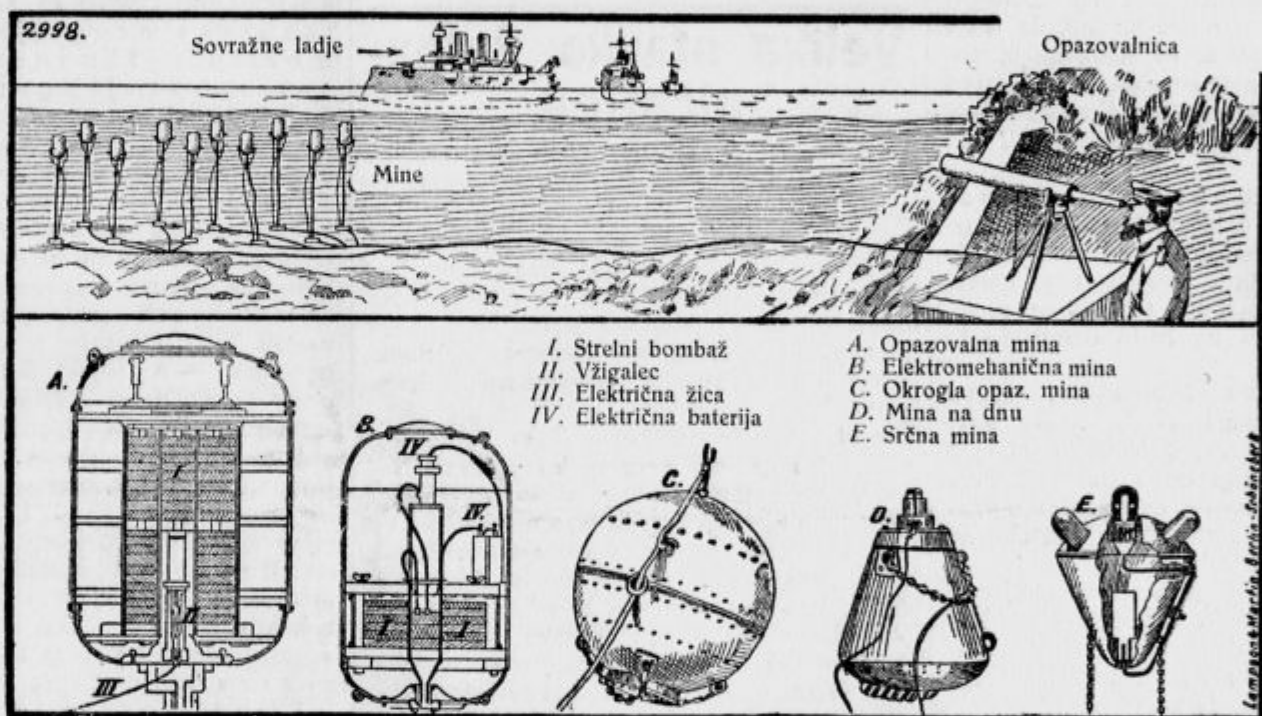
nj Brezžični brzojav. Iz Kranja na Cefiče so se delali ta teden poskusi z brezžičnim brzojavom, ki so se izvrstno obnesli. Električna iskra, ki je počila v aparatih v Kranju, je povzročila vsakokrat zvonjenje na Cefiču. Poleg krasnega razgleda, kakor jih je malo na daleč okrog, smo imeli na gori še ta vžitek, da smo lahko opazovali najnovejšo pridobitev znanstvenega sveta. Poskusi se bodo še nekaj časa nadaljevali in homo že pravočasno nanje opozorili.

nj Josa Novak, ki so mu razstrelili vse upe klerikalni torpedi, ne more spati. Zato je prilezel zadnji pondeljek do svojega mojstra, slavnega Farbarja, že na vse zgodaj. Upajmo, da mu je dal ta prašek za mirno spanje in da bo strti kandidat v bodoče, kakor pred svojo kandidaturo, jo lahko vlekel vsaj do devetih.

Loške novice.

i Pokopali smo v četrtek zjutraj (31. t. m.) častitega gospoda Karola Lapažne-ta. Petnajst duhovnih sobratov in mnogo meščanov iz boljnih rodbin ter sorodnikov ga je spremlilo na zadnji pot. Pogreb je vodil č. g. dekan starošk. Rajni je bil rojen v Kranju 21. oktobra 1844 in posvečen v duhovnika 23. oktobra 1867. Služboval je najprej kot subsidijar v Studenem na Notranjskem, odkoder je prišel v Trnovo v Ljubljani za kaplana. Zupnik je bil v Zlatem polju. Bolezen, božjast, kateri je bil že od mladega podvržen, ga je prisilila v začasni pokoj v Skofjo Loko. Pa okreplil se je in nastopil župniško službo v Vavti vasi na Dolenjskem. Ljudstvo ondi ga je jako ljubilo. Zopet se mu je poslabšalo in za stalno je prišel vnovič v Loko, kjer je preživel zadnja leta. Bil je blag značaj, drag vsakemu, kjer je imel priliko z njim obdehati. Skoro vsak dan smo ga videli na izprehodu, kjer ga je spremljala ljubeča sestra, da bi mu bila v pomoč, če bi ga prijela bolezen. Blagi mož, počivaj v miru!

i Strajk pod Kamnitnikom je končan. Delavci niso ničesar dosegli. Kamna je menda že za več tednov naprej obsekanega, tako da podjetništvo prav nič ne bi trpelo, če tudi bi nekaj dni delo počivalo. — Hudo,

klade niti pobirati ne sme. Če se ji ne sme dati nobene podpore. Cestni odborniki! Le kadar ne boste od nas pobirali doklad, takrat ne bomo imeli pravice do podpor; če pa plačujemo doklade, smemo tudi vprašati, koga se je podpiralo z našim denarjem!

Novice iz Kranja.

nj Društvo »Kranj« je imelo preteklo soboto in nedeljo zopet dva lepa, častna večera. Ponavljala se je narodna igra Finžgarjeva »Divji lovci.« Igra sama ima polno lepih prizorov in je tudi zelo ugajala. Saj je pa za nas Gorenjce kakor ustvarjena. Vrši se na Gorenjskem l. 1848. In da smo bili res na lepem Gorenjskem, to se je videlo iz vsega: zadnje dejanje, na Zelenici, nas je v duhu za nekaj časa prestavilo na naše divne planine, kjer veselo prepevajo pastirji (in naš Jurček je bil pravi izraz veselega pastirčka) in se potikajo divji lovci. Občudovali smo prekrasno narodno nošo, v kateri so nastopile naše igravke in igravci, res, škoda, da je skoro popolnoma izginila izmed ljudstva. Za nekaj ur so nam bili ti lepi časi, ko so ponosni Gorenjci in brhke Gorenjke še sploh nosile svojo narodno nošo, oživeli na odru. Vrhutega so igravci govorili v narečju; vsa prireditev je duhtela res planinski zrak. In obkrat lepe narodne melodije, ki jih je tako izbrano igral orkester pod vodstvom č. g. kapelana Hybáška! Vse se je združilo v popolen uspeh. In igravci so se tudi pošteno potrudili, da bi ustvarili lepe vloge: brez pretiravanja, mirno — čuteče je igrala Majda, naravnost izvrstna v svoji težki vlogi bil oče Rihtar, ki ima že staro prakso in ki ga želimo videti še večkrat na gled. odru; nekakoj preresen, a sicer čvrst je bil glavni junak igre, Janez; odločen talent je pokazal intrigant Gašper; vse pa je zabaval Tonček, ki si ga boljšega nismo mogli želeli. Tudi njegova maska je bila izborna, a čez vse njegov humor. Da je bilo pred kovačnico tako živahno, je mnogo pripomogel s svojimi šaljivim nastopom Kovač, pa tudi mati Kovačica so bili energični.

nj Utonila je v Savi v torek neka perica pri pranju. To je nesrečen slučaj, ki pa ob enem sila žalostno osvetljuje občinsko upravo mesta Kranja. Do zadnjega časa so prali perilo nad Majdičevim mlinom ob vodotoču. Sedaj se je pa šele, ko se je pojavil legar, spomnil naš slavnih zdravstveni referent, da bi bacili vendarle utegnili po vodnjaku zanesti kako bolezen. V zadnjih dneh je pa Sava narasla in ker je naše perišče brez vsake varnostne priprave, kakor bi bili v zadnji vasi, se je lahko zgodila nesreča. Lepe razmere to! Pred volitvami koš obljub, po volitvah pa »knof«! Doklej si bo še dalo naše meščanstvo sipati pesek v oči?!

nj Čudno je postal nek policaj, ki je vklebil meni nič tebi nič dijaka in ga gnal na rotoč, pa si je na glavnem trgu vse premislil. Fant mu ni vedel povedati imen par otrok, ki so na Škrilovcu »fucali«, zato ga je hotel »panati«. Ali že rodi v zadnjih slučajih »Gorenjčev« hujskanje zoper gimnazijo žalostne sadove? Ciril, Ciril, če nisi dovršil študij na univerzi, tega naša gimnazija ni kriva! Zakaj jo torej biješ?

nj Javna varnost v Kranju kar izginja. Zadnji teden je v petek zvečer napadla tolpa neodvisnih postopačev, oborožena s koli, par dijakov, ki so se sprehajali po Pungrtu popolnoma mirno in ranila enega izmed njih precej nevarno. Policajev ni bilo nobenega blizu. Kdo bo pa, menda po Pirčevem naročilu, pobiral denar za »Olepševalno društvo«, ki letos še ni imelo občnega zbora in ni izvolilo odbora?

nj Pobožne liberalke, to je najnovejši cvet na smrdečem »Gorenjčevem« vrtu. Kaj briga Kohna, ki mu vendar smrdi vse, kar je krščansko — cerkev? Naj gre vendar v svoj tempel! Sicer pa čujemo, da se bodo oglasile iste pobožne liberalke, seveda s polnimi imeni, v prihodnjem »Gorenjcu« in izjavile, da se strinjajo z vsemi bogoskrunskimi norčijami, ki jih bruhla iz sebe kloaka! Kedar bomo vedeli, kdo da so, potem govorimo dalje. Z židi pa kot strogi antisemitje niti ne govorimo!

če delavstvo ni organizirano in nima nikjer zajemati denarja za uspešen odpor!

i Liberalci so po zadnjih volitvah precej potihnili. Sklonjenih glav, upognjenih tilnikov hodijo po svojih opravilih. Vest jih malo peče.

i Prostor za znamenje lurske Matere božje prirejajo te dni pod stopnicami nunske cerkve. Sedanja širina dolbine se nam zdi odločno preozka. In pa tudi to ne bo lepo, če bo odprtina segala prav do tal, kot sedaj kaže. — Naj se še kdo povpraša!

i Jetniški prostori škofjelškega c. kr. okrajnega sodišča so bili prazni letošnje velikonočne praznike, in sicer od 5. ure zvečer v soboto 2. aprila pa do pol 9. ure zjutraj v torek 5. aprila. Redek slučaj, posebno še, če pripomnimo, da je na stotine delavcev uslužbenih pri kamnolomu v Kamnitniku.

Iz cerkniške okolice.

c Visoka starost. Dne 14. t. m. je umrl Janez Mihovc, vulgo Kunder, v Cerknici, star 92 let. Isti dan je ravno tam umrla Neža Zrimšek v starosti 86 let.

c Uradnik, ki je obenem zastopnik neke zavarovalnice, kmetu, ki se je prišel odglasiti: »Kaj, v f...ško zavarovalnico se bote sedaj zapisali? Saj vam ne bo imela s čim plačati, če boste pogoreli, ker bo »falirala«. — »Veste, kaj vam pa jaz povem: Kjer je zima, tam je led; kjer so čebele, tam je med. Kjer so f...ji, tam so pa d'narji.«

c Predstava Marijine družbe v Planini se je tudi drugič vrlo obnesla. Obžalujemo le premalo zavednost Planincev, ki že itak majhne sobe niso napolnili. Nekaj posebnega je veseloigra »Marta«. Naj bi kmalu postala skupna last slovenskih odrov.

c Postiti so se začeli naši liberalci. Pravijo, da so veliki teden po vsej Cerknici iskali mleka, pa ga niso dobili. Kdo jim bo verjel? Reveži morajo zopet v petek meso jesti.

c **Mlekarna v Cerkljici** izredno uspeva. Vsak dan se odpošlje nad 700 litrov v Reko in Trst. Ljudi pa nihče ne vili, naj dajejo mleko v mlekarne, zlasti duhovniki ne, kakor kvasi »Narode«, ker imajo preveč drugega posla, ampak ljudje sami spoznajo, da je bolje koncem meseca dobiti lepo svoto denarja, kakor pa metati mleko — domačim živalim. Pozivljamo, naj se tisti javno oglasi, kdor je bil kdaj siljen.

c **Posnemajte!** G. Frančišek Premrov v Mertinju je kupil na neki tirolski razstavi kravo simentalkega plemena za 800 K, da si zboljša domače plemo.

Jeseniske novice.

j **Iskra** železničnega stroja je minuli ponedeljek zažgala nekaj grmovja in trave nad Grobljami. Škode ni nobene.

j **Sličice iz štrajka na Javorniku.** Blamiral se je župan na Koroški Beli. Prišel je k zborovanju stavkajočega delavstva, ki se je vršilo po § 2, da bi poslušal, kaj se bo ondi govorilo. Pa ni ostal dolgo zraven. Reklo se mu je, da ima on pač pravico pregledati, če imajo vsi navzoči pristopnice k shodu, da se pa toliko časa ne sme govoriti, dokler je on zraven. Moral se je, seveda nerad, odstraniti. Izgovarjal se je imenitno, češ, da so mu žandarji rekli, naj gre poslušati. — Z vinom je hotel zadušiti štrajk g. Pongrac. Članek, ki ga je prinesel v terek »Slovenec« o stavki, je polil z vinom. Smešno! — Lažnjivi list je »Slovenec«, tako so rekli g. Lukman delavcem. Zakaj? Zato ker je v terek resnico poročal o vzrokih stavke. — »Pomislite, kaj sem že storil starejšim delavcem pred vami!« S temi besedami je hotel Lukman delavce potolažiti. Starejši delavci pa pravijo, da se jim je pač že marsikaj obljubilo, pa ne izpolnilo. — Kako je še hotel Lukman štrajk zadušiti? Rekel je delavcem: »Jaz sem gospodar in meni ne boste vi ukazovali.« No, tega nihče ne taji, da je on gospodar. Iz tega pa še ne sledi, da bi morali biti delavci njegovi sužnji. — Čegavo delo je štrajk? Štefeto in Gostinčarjevo. To pametno so uganili naši liberalci. To so kunštini!

j **Stavka** preti izbruhniti tudi na Savi. Delavci so vedno bolj razburjeni. Sedaj skladajo podporo za stavkajoče tovariše na Javorniku. Direkcija je hotela zabraniti skladanje. Toda te pravice nima, zato se delavci tudi ne bodo ozirali na to prepoved.

j **Stari lutra-tempelj**, Rabičeve hišo na Savi, so začeli pedirati. Na novi tempelj pa stavijo sedaj streho. To v bogve kakem slogu sezidano novo poslopje brez strehe je moralo s svojo čudno obliko vsakemu vzbuditi smeh. No, tudi s streho ne bo nobenemu imponiralo.

j **Hišo žalostnega spomina**, kjer se je zadušila meseca novembra preteklega leta nesrečna Koširjeva družina, so ta teden podrli. Na istem mestu zgradi tovarna večje poslopje za svoje uradnike.

j **Zobozdravnik** dr. Bretl zdravi na Jesenicah v hiši g. Schreya. Prav. Na Jesenicah smo v nekaterih stvareh dobro preskrbljeni; mnogih, ki bi bile zelo potrebne, pa ni, n. pr. lekarne.

j **Rudnik** pri sv. Križu nad Jesenicami bo tovarna opustila, ker je ruda pošla. Mej ljudstvom je razširjena pravljica, da se bo takrat, ko bo samo še šest rudokopov v rudniku, prišlo do čistega zlata. Morda je pa le tam kje globoko v zemlji skrit zlat škratelj.

Podmorske mine.

(Glej sliko na tretji strani.)

Rusi in Japonci se poslužujejo v sedanji vojski min, katere polagajo pod vodo, da bi sovražna ladja zadela vanje in se razletela. To je eno najhujših orožij v morskimi vojskah. Iznenada počni pod ladjo. Tu je zastoj vsaka opreznost, ako kapitan natančno ne ve, kje je mina položena. Kajti na površini morja se nič ne pozna, kje je skrita nevarnost.

Japonska je z minami zavarovala Nagasaki in druga svoja pristanišča. Zato se vladivostoško rusko brodovje boji približati se tem pristaniščem, ker Rusi ne vedo, kje preže nanje ti strašni sovražniki. Tudi Port Arthur je obdan od celega pasu takih min. Nekaj so jih položili Rusi, da bi se vsedle nanje japonske ladje. Nekaj pa so jih Japonci nastavili, da bi se Rusi pogubili. Tako je nevarnost za obe strani: ker Rusi ne vedo za japonske mine, Japonci pa ne za ruske.

Gotovo ustrezemo našim čitateljem, če jim danes priobčimo podobo, katere nam kaže, kako so narejene te mine in kako se nastavlja.

Mine so narejene iz železa, so votle ter imajo različne oblike. Nabasane so z razstrelivom, največkrat s strelnim bombažem. Polagajo jih pred pristanišča in sicer nekatere višje, druge nižje, tako, da mora ladja zadeti ob eno ali več min, ako pripluje na tisti kraj.

Razstrele se te mine na dva načina: Ali se razpočijo same, kadar zadene ladja ob nje, ali pa jih užge opazovavec s suhega, kadar vidi, da je ladja nad njimi.

Ta drugi način nam kaže zgornji del naše podesbe. Mine so pritrjene na morskem dnu in segajo z glavami navzgor. Od vsake mine vodita dve žici, ki sta zvezani v en kabelj, na suho. Opazovavec gleda skozi daljnogled na sovražne ladje. Pred seboj ima morskimi zemljevid, na katerem ima zaznamovana mesta, kjer stoje mine. Ko pride ugodni trenutek, pritisne le na gumb, električni tok se sklene, mine se sprožijo in razrušijo ladjo.

Spodnja slika nam kaže, kako so te mine znotraj sestavljene. Ko se sklene električni tok, preskoči iskra, katere vname razstrelivo. Tako mina je opazovalna mina A, ki nima v sebi baterije, ker je ta na suhem.

Ta zistem se da seveda porabiti le tedaj, kadar je mogoče opazovati sovražne ladje. V temi ali v megli seveda opazovavec ne more tako natančno razločevati ladij in razdalj. Zato pa polagajo tudi take mine, ki se same vnamejo, kadar ladja zadene ob nje. Tako je elektromehanična mina B. Tudi ta se vname z elektriko. Ko zadene ladja ob njo, se začne gibati v njej živo srebro. To gibanje zveže električni tok, ki prihaja iz električne baterije IV.

Slednjič imamo še srčne mine E, ki se tudi razlete vsled udarca, a ne po elektriki, ampak kemičnim potom. Steklina cev je napolnjena z žvepleno kislino. Ko trči ladja ob mino, se steklo razbije, in žveplena kislina se razlije na klorovo-kisli kali. S tem se vžge strelno živo srebro in ob njem se razleti vse nabasano razstreljivo.

Učinek take eksplozije v vodi je strahovit. Mina zažene z velikansko silo kvišku steber vode, kateri s strašno močjo raznese ladjo.

Velika stavka železničarjev.

še vedno traja. Okolu 70.000 mož stavka. Boj ogrskih železničarjev je pravičen, ker so imeli doslej vse polno dolžnosti, pravice pa nobenih, ker jim uprava državnih železnic ni hotela dati niti službene pragmatike, kakršno že imajo železničarji v Avstriji. Na naših kolodvorih stoji vse polno blaga, ki je namenjeno na Reko in v ogrske kraje. Samo nekaj vlakov vozi s pomočjo železniškega polka.

Hrvaški železniški uradniki zahtevajo, da se v službeno pragmatiko sprejme določba, po kateri se po gotovem službenem času lahko prestavijo na ogrske postaje.

Vlada je sklenila v slučaju, da štrajk dalje časa traja, najbrže že z današnjim dnem, vse one uradnike, ki so še rezervisti, poklicati v službo pod vojaško pokorščino. S tako določbo je tudi italijanska vlada o času velikega železniškega štrajka v Italiji poklicala svoje uradnike v službo. Takih železničarjev je na Ogrskem okoli 11.000.

Na odbor štrajkovcev je došlo včeraj nad 450 brzovjavk iz province, v katerih se štrajkovce poziva k uztrajnosti.

Uradno se poroča, da so cene živilom v Budimpešti, posebno v nadrobni trgovini, zelo poskočile. Akoravno je cena klavne živine padla pri meterskem centu za 2 K, je vendar meso poskočilo za 16 h pri kilo gramu. Mleko se je podražilo za 20 h pri enem litru, tudi cene jaje in masla so se zelo p. višale. Perutnina se je pri paru podražila za 40 h. Mleka, jajec in masla zelo primanjkuje. Ravno tako je s sočivjem. Radi preskrbe živeža za Budimpešto se je sklenilo pripraviti s pomočjo železniškega polka več tovornih vlakov, ki naj bi preskrbovali mesto z živežem. Namerava se tudi pripraviti vlak, ki bi vozil premog Salgotarjan. Če bi se pa to ne moglo zgoditi, pripravljena je vlada tovarnam prepustiti premog iz svoje zaloge, da se delo ne ustavi.

Iz Temešvara se poroča, da provzroča hranjenje živali, nahajajočih se na vlakih, katere so vodili štrajkovci, mnogo težkoč. V Velikem Beeskereku so morali zaklati 30.000 perutnine. V Weršecu stoji 3 vozovi, v Czebeli 2200 pitanih prašičev, v Temešvaru 800 prašičev in 150 pitanih volov. Če štrajk še dalje traja, bo hranjenje teh živali nemogoče.

Stavkajočim je darovalo mnogo trgovcev, špediterjev in uradnikov mnogo živil. Budimpeštanski državni uradniki pa so darovali 1500 K.

Poštna in brzovjavna direkcija v Budimpešti je sklenila upeljati pošto z vozovi v celi deželi.

V dobro poučenih političnih krogih se trdi, da namerava po končanem štrajku odstopiti predsednik državnih železnic Julij Ludvig. Za naslednika se določa posl. Ladislav Bőrös.

Trgovska in obrtna zbornica v Reki je opozorila trgovsko ministarstvo na nevarn

položaj in zahteva, da se prisili južno železnico, da s svojim osebjem dopolni zvezo z reškimi kolodvorom.

Proga južne železnice Sopronj-Budimpešta je edina proga, kjer se ne štrajka in se sedaj zelo močno uporablja.

Dobili smo o stavki še naslednja poročila:

Budimpešta, 22. aprila. V novi spomenici so uradniki svoje zahteve nekoliko zmanjšali. Dočim bi po vladnem predlogu imeli uradniki najmanj 1400 K plače ter so ti zahtevali najmanj 1800 K, zadovoljijo se sedaj s 1600 K. Vlada je določila za zboljšanje plač 6.643.000 K. Po uradniških željah bi se pa pa znesek povišal še za 3.784.000 K. Isto toliko bi se približno potrebovalo za zboljšanje plač drugih uslužbencev. Spomenico so stavkajoči tekem dopoldneva izročili ministrskemu zastopniku. Tudi zahtevajo, da stopi vse to že s prvim majem v veljavo, ter se to ne računa za avanzement. Tudi se zahteva izprememba disciplinarnih in pokojninskih predpisov. — Poduradnikom in uslužbencem se mora kakor uradnikom odpovedati eno leto popreje službo, predno se jih odpusti.

Budimpešta, 23. aprila. Včeraj se je vršila konferenca ravnateljstva državnih železnic. Udeležil se je tudi trg. minister. — Iz province je došlo včeraj štrajkajočim 10.000 K podpore. Odbor stavkajočih izjavlja, da bo konec štrajka odvisen le od sklepa generalnega zborovanja stavkajočih. Stavkajoči hočejo, da se jim takoj ugodí. Čuje se, da je poslanec Vörös, ki je posredoval za vlado, ustavil svoja posredovanja. Vlada namerava uvesti tudi avtomobilne vožnje in upa, da bodo stavkajoči prišli k delu ako dokaže, da tudi brez njih opravi. To dokazati, se ji pa težko posreči. V kratkem bo zmanjkalo po Ogrskem premoga.

Budimpešta, 22. aprila. Poskusi s pomožnimi vlakovi so jako žalostni. Železniška proga je na mnogih mestih poškodovana, na nekaterih krajih popolnoma razdrta. 15 kilometrov od Budimpešte je skočil s tira neki pomožni vlak. Od Raaba naprej sploh več ne morejo voziti, ker tir ni varen. Osební vlak, ki je vozil pod vodstvom železniškega polka včeraj ob 9. uri 45 m. iz Budimpešte, je moral obstati v Rakos Palota, ker je stroj odpovedal službo. Morali so iz Budimpešte pripeljati drug stroj. Pri postaji Tapio Gyorgye je tudi skočil iz tira nek vlak. — Avstrijska državna železnica je prišla ogreki državni železnici na pomoč ter je včeraj z Dunaja odposlala tri vlake. Naval obštetva je bil velikanski. Včeraj je prišlo v Budimpešto 141 pijonirjev.

Budimpešta, 22. aprila. Vlada namerava, ako ne bo hitro konec štrajka, nastopiti s silo proti stavkajočim uradnikom, ki se tudi udeležujejo stavke in proglasiti nekako malo obšedno stanje. Honvedni minister Nyiri je bil radi vpoklicanja rezerv pod orožje že pri cesarju.

Budimpešta, 23. aprila. Na postaji pri mali vasi Kiraly Hasza stoji že tri dni osební vlak s 300, večinoma revnimi potniki, ki ne morejo naprej in morajo prenočevati v železniških vozovih. Pri Neutri so ljudje neki vlak, ki je obstal na progi, oropali.

Budimpešta, 22. aprila. In sedaj namerava vlada železniški polk pomnožiti in vseh 12 stotnij hitro poslati na Ogrsko. Ako ne bo konec štrajka, tedaj najprej skliče rezerve tega polka in potem še-le tudi druge vojaške rezerve, da železničarje, ki so še rezervniki, pod pritiskom vojaške discipline prisili k delu.

Budimpešta, 23. aprila. Mestnemu vodovodu nedostaja premoga. Trgovski minister je izjavil, da za dobo stavke ne more privatnim podjetjem dati prav nič premoga. Z južno železnico se danes pripelje v Budimpešto nekaj sto voz premoga. Vse delavstvo simpatizira s stavkajočimi.

Budimpešta, 22. aprila. Stavkajoči so popustili od svoje zahteve, da morajo biti sedanji ravnatelji drž. železnice odpušteni.

Stavka na Hrvaškem.

(Izvirno poročilo.)

Iz Zagreba, 22. aprila.

Nenavaden prizor daje nam zdaj kolodvor državnih železnic v Zagrebu. Okoli te velike zgradbe in tudi v samem poslopju vlada največji mir. Po hodnikih je videti le včas kakšnega železničarja, tudi restavracija je opustela. Na železniških tirih pa stoje celi vlaki osebnih in tovornih vozov, kakor so prispeli na dan stavke. Nobeđen se jih od tega dne ni dotaknil. Niti se ni prispelo blago iz njih iztovorilo. V celem kraju drž. kolodvora je zdaj zares prav idilični mir, ker ga ne moti niti ropot vozov, niti žvižganje železničnega stroja. Le dvakrat na dan prihaja z južnega kolodvora semkaj kratek vlak, ki prevažajo pošto, ker je na drž. kolodvoru glavna pošta. To je zdaj ves in edini promet na tem kolodvoru, dočim juž. železnica vozi po navadi, dasi se je včeraj raznesel glas, da bo tudi ona ustavila promet, kar pa ni res.

Enak mir, kakor na drž. kolodvoru, vlada tudi v veliki strojarnici za železnice, kjer so delavci ustavili delo precej drugi dan po stavki železničarjev. A ravno tako se ne uraduje v prometni zgradbi, kjer so vse pisarne zaprte. Novi vodja zagrebske prometne direkcije, Garibaldi Pulszky, ki je prišel semkaj mestu zloglasnega Leitnerja, se more zdaj lahko malo odmoriti, da bo mogel potem tembolj intenzivno delati. Če bo njegovo delo le kaj več vredno za obdinstvo in za železničarje, katere je Leitner grdo tlačil.

Zagreb do zdaj še ni mnogo trpel vsled stavke, še odvezamemo trgovce in gostilničarje. Hrana se ni podražila, ker Zagreb še ni tako velik, da bi se morala voziti hrana od daleč. Sicer pa je ostal Zagreb v zvezi vsaj po južni železnici, po kateri dobiva zdaj vse potrebne stvari. Huje je trgovcem po malih mestih, kjer niso z robo preskrbljeni za dlje časa. To pa je skoro po celi Hrvaški, ker vozi zdaj le južna železnica od Zidanega mosta do Siska in ona od Barča do Pakraca in še neke privatne železnice, kakor ona iz Zagreba v Samobor.

Najhujši udarec je ta stavka seveda za Budimpešto in Reko, in Madžari si morejo zdaj lahko predstaviti, kako bi bilo, ko bi se izpolnilo, kar je še nedavno predlagal v hrvaškem saboru poslanec Tuškan, da bi mogli Hrvati nekega dne zapreti Madžarom pot do Reke. Nam se zdi, da današnje politične okoliščine na Ogrskem in Hrvaškem na vse tako kažejo, da se bo moral to tudi zares zgoditi, če se bo hotela Hrvaška aploh vzdržati.

Danes so tukajšnji železničarji in železniški uradniki poslali v Budimpešto zbranim stavkajočim iz Hrvaške znatno svoto, katero so zbrali med seboj, ker so iz Budimpešte prosili za pomoč. Nabiranje se še nadaljuje.

Ogrsko-hrvaški državni zbor o štrajku

V državnem zboru je govoril poslanec Batthyani o železničarskem štrajku ter je izjavil, da vlada mora brezpogojno napraviti red, ali ima tudi dolžnost, da izpolni opravljene zahteve železniških uslužbencev. Ministrski predsednik Tisza obžaluje, da se vprašanje štrajka izrablja v agitacijske svrhe. Vlada bo postopala v zavesti svoje moči, a državnega blagostanja ne more zanemariti. To so anarhistični pojavi. Obžaluje, da zbor ni edin, da štrajkovcev ne opozori na nedopustnost njihovega ravnanja. Vlada se ne bo maščevala, ali krivci, naj bodo visoki ali nizki, bodo brez dvojbe kaznovani. Zdaj še ni čas govoriti o kazni. Izjavil je, da se bodo tuje moči vzele v službo. To je povedal, da bodo štrajkovci vedeli, da takrat zanje ni več pomiloščenja, kadar stopijo tuje moči v službo. — Med njegovim govorom je obstrukcija ostro protestirala. — Potem je govoril poslanec Lenghyel, ki je ostro napadal vlado in izjavil, da so železničarji tako ogorčeni, da bodo tudi eventuelno z dinamitom razrušili železniške mostove. Potem je zbornica zaključila debato o železničarskem štrajku in prešla na dnevni red. Vsprejeta je bila predloga glede reguliranja plač komitetskih uradnikov v tretjem branju.

Rusko-japonska vojska.

Mobilizacija.

Pretekli teden ni bilo posebnih vesti z bojišča. Na bojišču ni bilo velikih dogodkov, ki se na suhem še-le pripravljajo. Sovražnika sta drug od drugega še zelo oddaljena. Počasnost japonskega prodiranja jako neugodno vpliva na one, ki so od malih Japoncev pričakovali vse drugače hitrosti. Mi smo že takrat povdarjali, da ni verjeti angleškim poročilom, ker leta 1894 so Japonci v vojski s Kitajci rabili za mobilizacijo 75.000 mož osem mesecev. Prva v Gensanu meseca februarja izkrcana armada ni mogla tako hitro priti v bližino ruskega levega krila, kakor je bil njen namen, ker radi velikanskega snega ni mogla prekoračiti gora. Mnogo pa imajo Japonci tudi starih generalov, ki nič samostojno ne mislijo in vedno čakajo, da jim za dalnja pomikanja pride povelje iz mikadovega oddaljenega tabora. To je ena najbolj kočljivih točk, takozvana »koklja« japonske vojne uprave. Radi nedostatnih železnic, ki imajo večinoma samo en tir, so Japonci mogli počasi mobilizirati drugo armado in o tretji armadi se niti ne ve, ako je sploh že zapustila Japonsko. Rusi so vse drugače živahni in so v 72 dneh mobilizirali v Mandžuriji 250.000 mož. Ruski poveljnik Kuropatkin je pred dvema dnevoma dovolil tujim dopisnikom, da se smejo podati k prvim oddelkom ruske armade, kar je smatrati za dokaz, da so Rusi svojo mobilizacijo v glavnih oddelkih dogotovili.

Načrti novega poveljnika ruskega vzhodno-azijskega brodovja

Petrograd, 22. aprila. Admiral Skrydlov ne odpotuje takoj na bojišče. V

Dalje v prilogi II.

Petrogradu se bodo še preje vršila posvetovanja višjih častnikov, katerih se udeležijo tudi Skrydlov. Tudi se bo vršil pod carjevim predsedstvom vojni svet. Ko bo vse to končano, odpotuje admiral Skrydlov v Sebastopol, da uredi svoje zasebne zadeve. Od tod šele odpotuje čez Harkov in Tula na bojišče.

Petrograd, 22. aprila. V Petrogradu se misli, da bo Skrydlov, ker pred odhodom na bojišče še odpotuje v Sebastopol, ediplul s črnomořskim brodom na vzhod. Nekateri so mnenja, da se to zgodi s privoljenjem Angleške. Časopis „Rus“ povdarja, kako izvrstne so razmere med angleškim in ruskim dvorom. Politično resno misleči časopisi se še vedno čudijo francosko-angleškemu zblizanju. „Novoje Vremja“ trdi, da bi bilo rusko javno mnenje pomirjeno, ako bi bili Rusi prepričani, da ta pogodba ni na škodo kaki tretji državi. Znamenito je, da je Skrydlov rekel, da bo črnomořsko brodom šele v poletju imelo svoje običajne vaje. Le šolsko brodom je pričelo že z vajami. Skrydlovu se zdi nemogoče, da bi Angleška napovedala vojsko. Obe stranki bi pri tem mnogo izgubili.

Pariz, 22. aprila. Migljaji, ki jih je dal admiral Skrydlov dopisniku lista „Echo de Paris“ o svojih mornariških načrtih, kažejo, da meni Skrydlov se vzdržati brez nadne ofenzive in ostati v defenzivi, dokler se izdatno ne poveča portartursko brodom.

V Petrogradu grade sicer z neverjetno naglico nove ladje, ki pridejo v Port Artur na pomoč, a vendar je komaj verjeti, da bo do srede junija že vse v redu in bo moglo to ladjeve odpluti. Brodom, ki ga v Kronstadtu oborožujejo, obsega naslednje ladje: Osem velikih vojnih ladij, tri zavarovane križarice in 30 rusilcev torpedovk. Brodom se razdeli v dve diviziji; prvo bo vodil kontre-admiral Doštavtensky, drugo iz Sredozemskega morja došli kontre-admiral Virenius. To brodom v najboljšem slučaju menda ne bo prišlo v vzhodno-azijsko vodovje pred koncem julija.

Japonska izkrcavanja in napadi?

London, 22. aprila. Iz Petrograda se poroča „Standardu“: Japonci so, kakor se poroča, bombardovali Ničvang in izkrcali svoje čete, ki se bodo bržkone skušale združiti s pred malo dnevi pri izlivu Jalu izkrcanimi četami.

Berolin, 22. aprila. Iz Tokia se poroča: Japonci so severno od Dalmija izkrcali v nekem zalivu 2000 mož s topovi. Izkrcavanje je ščitilo pet japonskih bojnih ladij.

London, 22. aprila. Ameriški listi poročajo: Za Port Artur se bje ljut boj. Japonske čete na suhem in na morju zajedno napadajo trdnjavo.

Ruska topničarica „Mandžur“.

Kakor znano, so japonske ladje v šanghajskem pristanišču v začetku vojske razorožile rusko topničarico „Mandžur“, ki je imela na krovu mnogo streljiva. Ker je bilo njeno moštvo odpuščeno, odšlo je v Port Artur, kjer so nastavili vse te častnike in mornarje kot rezervo na „Petropavlovsku“. Pri zadnji nezdigi so baje vsi ti mornarji našli v valovih svojo smrt.

Ruski listi o vojski.

„Mosk. Ved.“ pišejo, da bo na vzhodu le tedaj mir, ako zmaga Rusija na japonskem ozemlju. Celo majhni uspehi na japonskih otokih bi bili vedje važnosti, ko najsi-jajnejše zmage na celini. Mnogi so mnenja, da je napad na japonsko ozemlje nesmiseln. V resnici pa ta načrt ni le mogoč, ampak tudi ne težak. Splošno bi se ofenzivne akcije proti Japonci lahko razdelile v dva dela. Seveda ščiti Japonci nekoliko tudi to, ker leži njihova država na otokih, toda ravno to jim bo morebiti najbolj škodovalo. Zadoštuje le, da povemo, da obstajajo Japonska iz več ko 600 otokov, in da je njena obrežna črta dolga 25.000 vrst. — Na vsaki točki teh 25.000 vrst, na vsakem teh 600 otokov je mogoče napraviti bolji ali manj nevarne napade z morja. Da bi bilo vse obrežje dobro zastraženo, je fizično nemogoče. To se ne more zgoditi niti s podkopi niti z obrežnimi baterijami.

Tudi brodom ne more vedno zasledovati sovražnih ladij. Sovražne ladje zamorejo, ne da bi jim kaj škodovalo, napasti zdaj ta, zdaj oni kraj.

Japonci bodo le tedaj popolnoma varni, ako se naše brodom ne bo drznilo, zapustiti pristanišča. Kakor hitro pa dobi naše brodom pomoč, bo naše brodom imele znatno moč.

Take akcije bo znatno podpirala gosta megla, ki pokriva poletno morje površino japonskega morja, kajti zelo bo ščitila napadajoče ladje. Za Japance je prosta pot na morju glavna stvar. Kakor hitro jim Rusi to zapro, bo Japonska poražena.

Japonske želje.

London, 22. aprila. Neki japonski državnik, s katerim je govoril poročevalec

„Expressa“ v Tokiu, je baje rekel sledeče: Japonci le želijo zasesti Korejo ter se polastiti portarturske in vladivoostške trdnjave. Ako so to dosegli, bodo radi sklenili mir.

Odločen poziv Kitajski.

London, 22. aprila. Admiral Aleksejev pozivlja pekinško vlado, kakor poroča „Daily Chronicle“, naj tekem treh tednov odpokliče svoje čete od Mukdena. Aleksejev zahteva odgovora tekem treh dni.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. aprila.

Odlični gostje. Včeraj so dospeli v Ljubljano premil. g. senjski škof dr. Anton Mavrovič, kanonik Vidas in kanonik in reški župnik dr. Kukanič. Na postaji jih je sprejel premil. g. knezoškof ljubljanski. Prišli so iz Zagreba, kjer so se udeležili posvečevanja škofa Krapac-a in pa oratorija P. Hartmana. Radi štrajka železničarjev so bili prisiljeni potovati po daljši poti in to priliko so porabili za poset ljubljanskega knezoškofa. Na večer so se odpeljali z brzovlakom na Reko.

Liberalna politika. Z Dunaja se nam piše: Čudno politiko uganjajo naši liberalci. Ferjandič hodi kot predsednik „naprednega“ kluba v konference obstrukcionistov, a njegov klub nasprotuje slovanski obstrukciji. Kadar pride do odločitve o imenskem glasovanju — ki se vrši le tedaj, če 50 poslancev to zahteva — naši liberalci, izvemši Ferjandiča, ostentativno zapuste dvorano, alipašecelo nasprotno glasujejo, kakor sta storila v zadnji seji Gabršček in Tavčar. To obnašanje vzbuja v krogu slovanskega obstrukcionističnega „bloka“ malo laskava čutila, in zadeva se bode v kratkem spravila v red. Reklo se bode gospodom energično, da na dveh stoli sedeti ne gre! — Če se liberalci od vlade in Nemcev absolutno ločiti ne morejo, naj bodo v celoti tam.

Stavka na Javorniku. Nič ni pomagalo, da je ravnateljstvo tovarne na Javorniku z orožniško asistenco dalo raznašati po hišah oklice, da bodo domači delavci odpuščeni in da pridejo tuji delavci, ako stavkujoči takoj ne gredo na delo. Delavstvo vstraja pri svojih pravičnih zahtevah in dobro ve, da bi tuji delavci „Kranjski industrijni družbi“ stavili le še večje zahteve. Predvsem se naj vodstvo s to stavko privadi na misel, da je sedaj konec tudi vsem surovostim in da poleg zboljšanja svojega res slabega položaja, ki se je v sedel krivičnih prikrajševanj le poslabševal, delavstvo zahteva, da se z njim človeško ravna. Kako tudi v tujini pravično sodijo položaj delavcev na Javorniku in na Savi priča brzojavka, katero je g. Luckmann dobil iz Donavita: Da od ondi ne dobi nobenega delavca; ker če Kranjci ne morejo izhajati, tem manj bodo izhajali drugi. Ta brzojavka je bila pač mrzel curek na g. Luckmanna. Oklice ravnateljstva, ki so imeli tako ničeven vseh, je raznašal po hišah blagajnik Pongrac ob asistenci dveh orožnikov, ki sta zahtevala, da morajo posestniki v svojih hišah nabiti razglas, sicer bodo dotični kaznovani. O postopanju teh dveh orožnikov bomo govorili na drugem mestu, ko dobimo natančnejše podatke. Pred vsem moramo zahtevati, da noben orožnik ne prestopa svojega postavnega delokroga. — G. Pongrac silno surovo in neollikano postopa, tako da ni na slavo niti na korist g. Luckmanna. Mi smo že v ponedeljek opisali, kako pravičen je boj delavstva na Javorniku, kjer hoče nemški kapital izrabljati najboljše moči našega ljudstva in je pričel nastopati tako predrzno, da je na delavstvo hotel vplivati celo v smislu nemške politike. Dolgo časa je delavstvo vse to mirno prenašalo, končno je pa vkipelo samo ob sebi, ne da bi bilo treba na Javorniku dr. Kreka, katerega v „Narodu“ dolži g. Luckmann, da je vse napravil. Za vse, kar se je zgodilo, zadene krivda edino le vodstvo tovarne. Pravico naj da delavstvu, pa bo zopet šla tovarna. Čim dalje traja stavka, več škode bo imel gosp. Luckmann, kajti tudi mej delavstvom

na Savi vre. Kar je pri tej stavki najznačilnejše, je dejstvo, da je včeraj „Slov. Narod“ zopet pokazal kopto nemško-slovenske zveze. Kdor še ni videl, kako ozko so naši liberalci zvezani z Nemci, ta lahko to razvidi iz včerajšnjega „Naroda“, ki o stavki prinaša tako poročilo, kakor bi ga tovarna naročila in plačala. To poročilo kaže, kako lakajsko službo opravlja „Slovenski Narod“, ki se ne postavi za domače delavstvo, ampak, ki brani krivice, katere domačemu delavstvu napravlja tuji kapital. „Slovenski Narod“ je ponatisnil tista zavijanja, katerarabinjegov zaveznik gospod Luckmann, da bi se izvil iz zagate. Tako hlapčevsko je „Narod“ privseh dejanjih in nehanjih na razpolago onim, ki bi radi naše ljudstvo pritisakali ob steno in ga gospodarsko in političsko izrabljali. Včeraj se je v Ljubljani vršil sestanek zaupnikov delavstva, ki je izrazil delavcem na Javorniku svoje sočutje in simpatije za njihov pravični boj. Ko je delavstvo začelo o gnjusni hlapčevski službi „Slovenskega Naroda“, utemeljevalo je in soglasno sprejelo resolucijo, skatero konstatira, da „Narod“ tudi glede stavke na Javorniku zopet nastopa proti domačemu delavstvu ter najodločnejše obsoja tako nizko stališče lista, ki se po krivici imenuje slovenski list.

Nasilstvo tovarne na Javorniku. Šestim družinskim očetom je prinesel v četrtek pismo oča od tovarne na Javorniku sledečo ljubeznivost tovarniškega vodstva: „Ker se niste ukazom naše direkcije udali, se vam s tem tudi stanovanje odpove in imate isto točno v 8. dneh, t. j. do 28. aprila 1904 zapustiti. Kranjsko obrtno društvo“. Pismo oča je ta pisma raznosil bogati tovarni zastoj brez znamk, a kljub temu so delavci ta pisma vrnili. — Tako g. Luckmann draži delavce! Poroča se nam, da se tudi takim prozornim njegovim nepostavnim manevrom delavstvo ne bo udalo, svetovati pa je g. Luckmannu, naj ne razburja preveč itak že vznemirjenih duhov. Tako se na postavni način delavci ne mečejo iz hiš in g. Luckmann si bo moral pač izbrati drug način. Prosimo delavstvo, naj bo kljub tako nesramnim izziavljanjem mirno!

Vsesokolsko slavnost bomo imeli v Ljubljani dne 16., 17. in 18. junija tek. leta. Pripravljalni odbor v svojem oklicu kliče slovanskim Sokolom: „Od Vas se hočemo učiti, od Vas se bodriti in krepiti“. To je res nujno treba, da pridejo izvestni gospodje do prepričanja, da Sokol drugod ne služi strankarstvu in da se pri svojih prireditvah ne obrača samo na posamezno stranko. Ako gospodje, ki samo v „Narodu“ pošiljajo svoje novice in se potem pritožujejo, ako se jih ne smatra za nadstrankarske, preberó današnji naši notici o politiki svojega staroste v državnem zboru in o stališču „Sl. Naroda“ glede stavke na Javorniku, tedaj bodo priznali, da se ima pred vsem njihov starosta še mnogo učiti, da s svojim podpisom na oklice slovanskim Sokolom ne bo blamiral slovanskega Sokolstva. Slovanski gostje bodo tudi nam dobro došli, ker smo prepričani, da jih bo privedla v naše kraje le ljubezen do slovanskega naroda in da ni mej češkimi, ni mej poljskimi, ni mej hrvaškimi Sokoli takih, katerih „sokolska silnost“ bi se osredotočevala v — Dežmanovih grabljah.

Liberalci in pravosodje. „Slov. Narod“ vedno izraža svoje simpatije francoskim liberalcem, kateri zdaj uničujejo vsak krščanski znak francoske družbe. V zbornici so predlagali, da se naj odpravijo Kristusove podobe iz sodnih dvoran. Še celo v francoski zbornici, ki je pravzaprav le velika loža, se je našlo 245 poslancev, ki so glasovali proti temu predlogu; bil je sprejet z 254 glasovi. Da bi ti liberalci še bolj pokazali svoje divje sovraštvo do krščanstva, so ravno na velikiteden metali sveta razpela iz sodnih

dvoran. Mnogo sodišč na Francoskem ima iz starih časov še slike visoke umetniške in zgodovinske vrednosti. A barbari vandali „svobodne misli“ ne poznajo kulturnih oziror, ampak so brezobzirno vse odstranili. Največ sodišč so oropali krščanskih podob na veliki petek. Pariški poslanec Ambroise Rendu je pisal ob tej priliki seinskemu prefektu: „Dežela svetega kralja Ludovika ne bo mogla razumeti, da se odstranja podoba Križanega iz dvoran, v katerih se odločuje usoda obtožencev.“ V mnogih krajih so se delavci ustavili in niso hoteli izvrševati tega herodovskega dela. Vlada se je obrnila na socialnodemokratske sindikate, da so ji pomagali razkristjaniti sodišča. Več sodnih predsednikov je prosilo za vpokojenje, ker nečejo biti pred ljudstvom sokrivi takih dejanj. A liberalci divjajo dalje. In slovanski liberalni stranki se sline cedijo, da pošilja iz „Naroda“ saljublone vzdihne na Francosko, koprneč po trenutku, ko bi pri nas lahko ravno tisto izpeljali. Herod in Pilat — to sta liberalna pravna vzora!

Birmovanje. Danes se je odpeljal premilostni g. knezoškof ljubljanski na vizitacijo in birmovanje v moravski dekaniji.

Visoko odlikovanje. Gosp. Štefan Lapajne, yoditelj okr. glavarstva v Postojni, je dobil od švedskega kralja Vaso red I. razreda, ustanovljen l. 1772.

Boj proti posojilnici v Poljanah. Brata Stanonik Jurij iz Lovskega brda in Stanonik Franc iz Žabje vasi pri Poljanah sta pričela boj proti posojilnici v Poljanah na ta način, da sta obrekovala sedanje načelstvo in osobito člana Pintarja Urbana in Grošelj Lojzeta ter sta jim hotela nakladati pregrehe prejšnjega načelstva. — Sodišče v Škofji Loki jima je dokazalo, da spada tako postopanje pod kazenski zakon in ju je obsodilo zaradi častikraje. To naj bo članoma načelstva, ki žrtvujeta čas in delo za občni blagor, vsaj nekoliko v zadoščenje, dolžnost političnih oblasti pa je, da nadzoruje korake onih ljudi, ki so si postavili zlobno nalogo, posojilnico, ki je vendar ustanovljena za blagor kmeta, oškodovati. Več o tem pozneje.

Liberalna izobrazba se je zadnji čas dotaknila „Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva“ v Lozicah. Liberalni dopisnik misli, da se fantje v društvu uče pretepati, menda zato, ker se je malo ponesrečilo liberalnim mladeničem takrat, ko so prišli s koli stražit pred hišo, kjer je društvena soba. Liberalci vidi malo udov pri društvu, menda zato, ker ni pri društvu in tamburaših nobenega liberalnega gospoda. Liberalcu se smilijo „klerikalni“ fantje, ker težko prisluzeni denar plačujejo za društvo. Plačati seveda je treba vsak mesec 20 vinarjev; to sicer ni dosti, ali v „klerikalno malho“ gre! Dopisnik bi menda drugim obrnil groše; ker je tobakar, kupil bi si lahko pet pakelcev tobaka. Ali kam s tobakom pri društvu? Naši mladeniči niso navajeni tobaka, od liberalnega izobraženca se ga pa tudi nočejo učiti čikati. Saj večkrat ališijo od ljudi pritožbe, kako gnjusen je ta mladi čevljar.

Promet s tujci na Kranjskem. Lansko leto 5. decembra vršila so se posvetovanja na Dunaju pri železniškem ministstvu zastopnikov deželnih zvez društev za povzdigo prometa s tujci. Vsaka dežela dobila je v ta namen podporo, le Kranjska, Istra in Dalmacija so bile prezrte. — Vzrok temu je pa samo ta, ker gori omenjene dežele nimajo taci zvez in po pravilih zamorejo le zvez z taci društev dobiti podpore in se udeležiti posvetovanj pri ministstvu. Skrb bodi merodajnih krogov, da se taka društva ustanove. Začetek taki zvezi je napravilo društvo za povzdigo prometa tujcev na Gorenjskem s sedežem na Bledu, katero društvo že deluje mnogo vrsto let. Med tem časom je izdalo to društvo več publikacij, reklamne table, knjige i. d. ter preskrbovalo za tujce stanovanja, sploh v vsakem oziru veliko pripomoglo, da pride več tujcev na Bled in v okolico. Letos je pa izdalo zemljevid za Gorenjsko, katerih se je v teku 2. mesecev oddalo raznim strankam nad 2000 komadov. Pri zadnjem občnem zboru, dne 10. t. mes. se je sklenilo delovati na to, da bi se po celem Kranjskem ustanovila taka društva in se potem ustanovi deželna zveza, katera bo potem upravičena zahtevati od države podporo. Kakor se je že pisalo, stavilo je letos c. kr. železniško ministstvo 72.000 K letos privkral v proračun, kateri znesek je namenjen med drugim tudi „deželnim zvezam društev za povzdigo prometa tujcev“. Ker se le malo dežel zamore ponašati takimi naravnimi lepotami, kakor jih ima Kranjska, bi bilo že-

leti, da se taka društva takoj ustanove, posebno v Postojni, Toplicah, Kamniku itd. — Seveda bi stolica Kranjske, Ljubljana, ne smela zacetati. V teku nekaterih let bi se lahko gotovo s ponosom ozirli na delovanja takih društev. — Da bi se pa že letos mogla doseči od države podpora za Kranjsko, pčizvilja se merodajne kroge, naj bi takoj ustanovili taka društva. Pravila (v slovenskem in nemškem jeziku) so drage volje na razpologo pri društvu za povzdigo prometa tujcev na Bledu. — V odbor društva za pospeševanje prometa tujcev za Gorenjsko na Bledu so bili dne 17. aprila izvoljeni sledeči gg.: g. dr. Emil Klimek, okr. zdravnik, predsednik; g. Jakob Petronel, župan itd., podpredsednik; g. Dragotin Repe, obč. tajnik i. t. d., blagajnik; g. Alojzij Novak, učitelj, tajnik; g. Anton Vovk, posestnik, odbornik; g. Vinko Jan, posestnik, odbornik; g. Ivan Pretnar, trgovec, odbornik.

— **Pogreša se sedemindvajsetletni**, nekoliko umobolni mladenič krepke postave, Rudolf Zajc iz Gorice vasi pri Ribnici. V sredo so ga njegovi domači pripeljali v Ljubljano v bolnišnico, a jim je pobegnil. Kdor kaj ve o njem, naj blagohotno to naznani na naslov A. Zajc v Ljubljani. Pred škofijo 13.

— **Promocija**. Promoviran je bil danes na vseučilišču v Gradcu gospod Bogdan Drč, sin ljubljanskega zdravnika g. dr. Drča.

— **Železniški predor v Bohinju** bo prodrli dne 20. maja t. l. Prirejena bo tem povodom primerna slavnost.

— **Odlikovana domača obrt**. Domača slovenska pivovarna G. Auer-jevi d. d. v Ljubljani je bila na mednarodni razstavi živil v Parizu, ki se je vršila tekom tega meseca, za razstavljenega marčno in na bavarski način varjeno pivo odlikovana z največjim darilom „Grand prix“ in zlato kolajno. Veseli nas, da je bila odlikovana domača trdka in opozarjamo vse zavedne Slovence na to, da lahko domača obrt uspešno konkurira s tujo, zato podpirajmo domačo podjetja!

— **Umrli** je na Babnem Polju posestnik in trgovec Peter Troha.

— **Vabilo k veselici**, katero priredi „Kat. slov. izobraževalno društvo pri Dev. Mariji v Polju“ dne 24. aprila ob 1/4 uri popoldne v „Društvenem domu“. Pri tej veselici nastopi prvič društveni tamburaški zbor. Poleg tega je na vspeh nagovor, petje in igrokaz v treh dejanjih „Delu čast“. Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste 1 K, III. in IV. vrste 70 v., naslednji sedeži 50 v., stojšča 20 v. Ker je čisti dobiček namenjen za popravilo odrca, se preplačila hvaležno sprejemajo! K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Utopljenca našli**. V Krki so našli truplo delavca Jožefa Lukeka, ki je kot mizar delal v Pleterjah.

— **Nos so mu odrezali**. Ko se je preteklo nedeljo posestnik Jakob Rakovec vračal iz Stražišča pri Kranju na svoj dom v Zabukovji pod sv. Joštom, sta v gozdu pod Šmarjetno Goro planila nađenj dva neznanca. Eden je zamahnil proti njemu, najbrž z sekirico in ga zadel ravno na nos, tako da mu je ta obvisel le za kožo na eni strani. Nato sta zbežala. Ne ve se, kak namen sta imela. Denarja mu nista pobrala, — a omenjeni mož je tudi miroljuben, torej ni misliti, da bi bil žrtva maščevanja.

— **Občinske volitve v Ljutomeru**. Pri občinskih volitvah v tretjem razredu je bila sijajna zmaga. Za slovenske kandidate oddanih 125, za nemškutarske 73 glasov.

— **Umrli** je g. Franc Onič, bivši postajevodja v Petrovčah. — V Braslovčah je umrl posestnik g. Andrej Travner.

— **Smihelske občine na Notranjskem**. Smihelska društva imajo čez 10 000 kron rezervnega zaklada. To naj si zapomni oni gospod tam ob Reki, ki zatrjuje, da smihelska občina nima več nobenega kredita, ne vpliva. No, od gospoda ravno ne potrebujemo kredita, pri gospodski pa ne iščemo vpliva, ampak pravico, in to moremo dobiti tudi brez gospoda. — Smihelski žolski vrt je tako lep, da se bo izdalo iz njega vsako leto več tisoč orevesc in trt. Vrt urejajo gospod nadušitelj Ivan Vuga. — Oai gospod pa je tako hud na nas, da kot cestni odbornik noče pregledati neke poti, ki se iz tega vrta brez škode za promet lahko preloži. Gorje nam!

— **Hartmanov oratorij** „Sv. Frančišek“ je v tudi Zagrebu dosegel veliki uspeh. Izvajalo ga je 350 oseb.

— **40 000 kron** znaša glavni dobiček loterije za sobe grelnice. Opozarjamo cenjene bralce, da se vrši žrebanje nepreklicno 23. aprila letos.

— **Is Kranjske gore**. Neki majhen mošič je pisal v „Slov. Narod“ kako možato sta ravnala tukajšnja gostilničarja gg. Slavec in Hribar, ker sta poslala „Slovenca“ nazaj; a mali mošič je vedoma trdil neresnico, ker v obeh gostilnah se še vedno dobiva „Slovenec“, in mošič ga bo moraj gledati, naj ga še tako bode v oči. — Drug pisac je pa pisal v „Slov. Narod“ o

tukajšnjem veteranskem društvu, češ, da ni več v „Slovenecem“ taboru, ker je za načelnika izvoljen znan liberalce. Res se je načelniku odpovedal g. Peterman, mož odločno katoliškega prepričanja, ker so mu nekateri iz osebnih varokov nasprotovali, kar je pa zelo nevhaležno in netaktno, ker bi veteranskega društva nikdar ne bilo brez neumornega, požrtvovalnega truda g. Petermana. Novi načelnik je bil izvoljen ne zato, ker je liberalce, ampak zopet le iz osebnih varokov. Ako bo hotel društvo svoditi na liberalno strankarsko stran, bo takoj razpadlo, kakor je razpadlo gasilno društvo pod njegovim vodstvom. Sploh nobeno društvo v Kranjski gori ne more uspevati, ker so si posamezniki med seboj nasprotni iz golih osebnih, nizkotnih varokov. Saj se tako potrebno gasilno društvo razpada, ker nimajo pravega smisla za skupno delovanje, ampak vsak na svojo stran sili. Želimo le, da bi občani kdaj prepoznali ne obžalovali, da pustijo razpadati tako potrebno gasilno društvo. Može veteranskega društva bi se branili z vsemi štirimi, ko bi jih kdo prišteval liberalcem, najbolj pa g. Razingar iz Podkorena. Prišla bo prilika, ko bomo jasneje govorili. Pisarček sklepa svoj dopis v „Slov. Narod“ z besedami: »Da, da, tudi na Gorenjskem se dani!« O dani se, dani, toda vse drugače, kakor si on misli. V njegovi glavi pa je tema, taka tema, da naj bi se sam nad seboj zjoal.

Ljubljanske novice.

Katoliško društvo za delavke vabi k zabavnemu večeru, katerega priredi v nedeljo, 24. aprila, ob pol 7. uri zvečer v dvorani »Puntigamske pivnice«, Turjaški trg 1. Vpored: 1. Orlando di Lasso: »Dekliška«, poje društveni zbor. 2. H. Volarič: »Gospodov dan«, poje društveni zbor. 3. Fr. Ferjančič: »Sivilja«, poje društveni zbor. 4. Praprotnik-Ferjančič: »Na vrtu«, poje društveni zbor. 5. »Pri gospodi«. Salcigra v dveh dejanjih. Priredil A. Čadež. 6. »Na robu prepada«, ali »Mladini pošteno zabavo«. Vesela igra v petih dejanjih. Priredil I. K. Vstopnina: Sedeži I. vrste 50 kr., II. vrste 40 kr., III. vrste 30 kr.; stojšča za ude 10 kr., za neude 15 kr. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društvo »Pripraviški dom« je imelo predvčeraj letni občni zbor. Podpredsednik, g. prof. Vodeb, je naznanil, da se je odpovedal dosedanjemu predsedniku, preč. gosp. dekanu Zamejcu, ki je bil po § 6. društvenih pravil od škofa izvoljen in da je mesto njega odločil knezoškof g. kanonika Kalana. Podpredsednik se v toplih besedah spominja prebalega in marljivega dosedanjega predsednika in pristavi, da edinole njegova visoka starost opravičuje ta odboru neljubi korak. V razsodništvu in za pregled računov so zopet izvoljeni poprejšnji gospodje. Iz tajnikovega poročila povzamemo, da se je zopet v preteklem društvenem letu znatno pomnožilo društveno premoženje, ki zdaj že znaša 37.242 K 49 h. Potoži pa zopet letos, da je zanimanje za to prepotrebno društvo še vedno premajhno, in da društvenih listov »Vrtca« in »Angelčka« še mnogi, mnogi slovenski otroci ne dobivajo v roke, kateri bi ga jako radi brali. Po nekaterih krajih pa ju jako hvalno podpirajo vrli mladoljudi. Srčno hvalo končno izreka vsem dosedanjim podpornikom in pospeševalcem z željo, da bi si društvo moglo pridobiti še mnogo novih prijateljev.

Ljudsko gibanje. K zgradbi železnice na Gorenjskem se je odpeljalo včeraj 35 delavcev. — Na Nemško se je odpeljalo včeraj 22 delavcev, večinoma Hrvatov. — Včeraj došlo je iz Amerike 21 oseb v Ljubljano.

Pevski zbor »Glasbene Matice« pričenja svoje vaje za koncert povodom vseskolške slavnosti za moški zbor v ponedeljek, dne 25. aprila zvečer ob 8 uri. Za ženski zbor v soboto, dne 30. aprila. Redne tedenske vaje so za moški zbor v ponedeljkah in sredo ob 8 uri, za ženski zbor ob sredo in soboto ob polu 6. uri.

Izlet pevskega društva »Slavec« se vsled neugodnega vremena preloži na nedeljo dne 1. maja.

Koncert društvene godbe se vrši jutri v nedeljo v areni »Narodnega doma«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstop prost.

Krščansko-socialna zveza priredi v torek, 26. t. m., javno predavanje v društvenih prostorih. Predaval boe g. dr. Krek.

Nezgoda na cesti. Posestnik Andrej Rozman iz Horjula št. 12 je peljal včeraj popoldne po Cesarja Jožefa trgu; mimo Fabianove hiše pa v hipu, ko je privozil iz mesta električni voz, sta vozova zadela skupaj. Oba vozova sta bila poškodovana; nereda se ni nobena pripetila.

Osebnosti. Poveljnik pešpolka št. 17, polkovnik Botič, je došel v Ljubljano. — Davčni kontrolor gosp. Adolf Ruda, je imenovan davkarjem IX. činovnega razreda.

Posnemajte! O! priliki zborovanja društva »Pripraviški dom«, je neki plemenit mladoljub, ki noče, da bi se proglasilo njegovo ime, daroval 50 K. Društveni odbor se srčno zahvaljuje in pripomni: dasi se posebno veseli večjih daril, je vendar vsikdar hvaležen za vsak, tudi najmanjši dar.

Iz brzojavk.

Dunaj. »Hirap« poroča, da namestnik generalnega štaba, baron Beck, stopiti v pokoj. Vodil bo še sedanje potovanje generalnega štaba in letošnje cesarske vojaške vaje na Češkem.

London. Grof Goluchowski bo spremljal junija meseca cesarja.

Debrecin. Danes zvečer se je v mestu proglasil splošen štrajk, katerega se udeležuje nad 16 000 delavcev. — Vzrok štrajka je policija, ki je mnogo ščetarjev izgnala iz mesta. Tekom noči je prišlo do velikih demonstracij med delavstvom in policijo.

London. Med Buri v Afriki se zopet vedno bolj širi revolucionarno gibanje.

Razne stvari.

V pojasnilo. Preizkusi, kdor se za vedno zaveže, nas uči lepi pregovor, in tega naj bi bil pomneš vsakdo, ki si namerava kupiti šivalni stroj. Neovržno gotovo je, da si vsakdo, ki meni kupiti šivalni stroj, takoj pravi: »Kupim si Singerjev stroj«, kajti ime Singerjev stroj je znano vsakomu otroku in vsakdo ve, da je Singerjev stroj najboljši; Singer Co. šivalnih strojev ako družba je namreč spravila v promet prvi rabni šivalni stroj in si pridobila svetovni sloves. Žal se sedaj begajo kupci z zlorabo Singerjevega imena ali potori agentov, kupijo tak Singerjev šivalni stroj in so nezadovoljni. In zakaj? Kupec se ni prepričal, je li res kupil izvirni Singerjev stroj. Doznost je torej vsakega kupca, ki hoče kupiti res dober stroj, da vpraša: Imate li izvirne Singerjeve stroje. Le ti stroji so vzorni v konstrukciji in le ti stroji so najboljši, s katerimi se lahko veže in gati. Da se odjemalci obvarujejo pred kako zlorabo, je ako družba sedaj v vseh glavnih krajih Kranjske nastavila glavne zastopnike, ki so ondi doma, se lahko izkažejo z našo legitimacijo in odjemalcem dajo pojasnila. Vsak kupec naj se torej prepriča, če tudi res kupi izvirni Singerjev šivalni stroj. Pojasnila daje tudi ako družba Singer Co. v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4 vsakomur radevolne, naj se torej vsak kupec obrne do nas. Poslahi bomo takoj svojega zastopnika, ki bo dal potrebna pojasnila.

Telefonska in brzojavna poročila.

Stavka na Javorniku.

Dunaj 23. aprila. Poslanec dr. Susteršič in tovariši so vložili danes na gosp. ministrskega predsednika kot voditelja ministrstva za notranje posle naslednjo interpelacijo:

Delavci Kranjske industrijske družbe so v tovarni na Javorniku ustavili delo; nevarnost je, da se stavki pridružijo tudi delavci na Savi Jesenicah. Dolej je ustavilo dalo okoli 400 delavcev; ako se jim pridružijo delavci na Savi, stavkalo boe do 1600 delavcev.

Stavka je posledica nezaslišanega izkoriščanja delavcev, katero kranjska industrijska družba dosledno izvršuje že od nekdaj.

Namesto da bi družba ustregla opravičenim in nepretiranim željam delavcev, postopa na tak način, da delavce še bolj vznemirja, kar utegne razširiti stavko. Družba noče delavstvu pokazati nobene blagohotnosti, marveč je prisiliti, da trpi sedanji način izkoriščanja.

V tem oziru podpirajo družbo, kakor se vidi, c. kr. oblastva. Vsaj c. kr. orožništvo razvija jako čudno delavnost, ker se trudi, da delavci opuste stavko.

Pravično pa bi bilo, ko bi c. kr. oblastva posredovala za stavkujoče delavce ter vse storila, da družba ustreže pravičnim zahtevam delavstva.

C. kr. vlada ima na razpolago več sredstev. Opozarjamo samo na skoraj kaznjivo protekcijo, ki jo kaže c. kr. vlada avstrijski železni industriji na troške vseh ostalih davkoplačevalcev.

Vlada bi torej mogla z odločnim posredovanjem prisiliti družbo, da odjenja. Seveda tega od deželne vlade bar. Heina ne moremo pričakovati. Ta gospod nima nobenega pojma o sedanjih socialnih nalogah, o pravicah revežev in zatiranih, o dolžnostih bogatih podjetnikov do onih, katerih delo ustvarja njihovo bogastvo. Ta gospod

pozna le pravice bogatinov, katerim z veseljem nudi državno pomoč.

Le odločno postopanje osrednje vlade more tukaj pomagati. Osrednja vlada pa mora hitro storiti potrebne korake, da zabrani razširjenje stavke in večjo škodo stavkujočega delavstva.

Zato vprašajo podpisani g. min. predsednika:

Ali hoče gospod ministrski predsednik šimpreje odrediti, da naj c. kr. oblastva posreduje na korist stavkujočih delavcev.

Dunaj, dne 23. aprila 1901.

(Sledi 21 podpisov drž. poslancev.)

Stavka železničarjev na Ogrskem.

Budimpešta, 23. aprila. (Kor. urad.)

Včerašnja pogajanja s stavkujočimi so bila brezuspešna. Včeraj je zvečer izročil stavkujočim ultimatum vlade. Stavkarski odbor je sklenil nadaljevati stavko.

Budimpešta, 23. aprila. (Kor. urad.)

Cesar je izdal povelje, v katerem sklicuje rezerviste vse ogrske armade pod orožje in jih prideldjuje železniški službi ogrskih državnih železnic.

Budimpešta, 23. aprila. Stavkujoči so sklenili, da vstrajajo v stavki. Na tisoče drugih oseb se je oglasilo, da bi opravljalo službo namestu stavkujočih. Vlada je sprejela 500 takih oseb. Z vojaškimi odredbami namerava vlada dobiti 14 000 oseb za železniško službo, poleg tega pa najeti še 5000 drugih ljudi.

Budimpešta, 23. aprila. (Kor. urad.)

Z vzhodnega kolodvora so odšli danes štirje vlaki na Dunaj, v Belgrad, Arad in Munkacz. Vse vodijo vojakiz vojaškim spremstvom. Sem nidošel noben vlak. Od zahodnega kolodvora je odšel en vlak na Dunaj. Pri dirkeji državnih železnic se oglašča mnogo prosičev za službo.

Budimpešta, 23. aprila. (Kor. urad.)

Ogrski vladni listi izjavljajo, da so vse po deželi raztresene vesti o odstopu kabineta in trgovskega ministra iznajdene. Ni vzroka za krizo. Vlada je vse odredila, da se v najkrajšem času zopet uredi železniški promet.

Budimpešta, 23. aprila. Sto policistev peš, večji oddelek na konjih in 2 eskadrona huzarjev so se postavili v bližini štrajkarskega glavnega odbora in ga obkolili.

Dunaj, 23. aprila. (Kor. ur.) Vesti, da se pokličejo vsi železničarski rezervisti tudi iz Avstrije v službo, niso utemeljene.

Budimpešta, 23. aprila. (Kor. urad.)

Posl. Vaszontay predlaga, da se naj predloži železničarska zadeva medstrankarskemu razsodišču. Posl. Heltay izjavlja, da vlada temu ne bo pritrdila in se ne bo več dalje pogajala.

Japonsko-ruska vojska.

Pariz, 23. aprila. Pariški »Journal« poroča iz Petrograda, da je Kuropatkin že prišel z ofenzivo. Pehota in kozaki so baje prekorčili reko Tumen, da napadejo na severovzhodu Koreje stoječe japonske prednje straže.

Pariz, 23. aprila. »Agence Havas« je dobila iz Petrograda poročilo, da so bili Japonci ob reki Jalu natepeni. Poročilo je prišlo preko Port Arturja. Podrobnejših poročil še ni. Čuje se, da je bila popolnoma pobita ena japonska kolona.

Petrograd, 23. aprila. Pri polaganju neke mine je bilo vsled predčasne eksplozije ubitih 27 ruskih mornarjev in en častnik.

Petrograd, 23. apr. Poročevalec »Novoje Vremja« poroča iz železniške postaje Mandžurije, da je general Kuropatkin radi prenapornega potovanja ter prehlajenja obolel.

Dunaj, 23. aprila. Tukajšnji listi poročajo, da je angleški kralj pisal carju in se mu ponudil za posredovalca.

Petrograd, 23. aprila. Za potovanje carja Nikolaja na bojišča je program že dovršen.

Berolin. Da Japonci tako počasi prodirajo je pred vsem tudi vzrok, da je japonski podpolkovnik Hanzoku prodal Rusom vse prve japonske vojne načrte. Pri prodaji je sodeloval ruski vojaški ataše v Tokiu. Hanzoku je bil te dni ustreljen in zakopan za zidom cesarske palače v Tokiu.

Petrograd, 23. aprila. Včeraj je bil na čast Skrydlovu prirejen svečan obred. Suvorin, urednik „Novega Vremena“, je napival Skrydlovu, ki je odgovoril, da mu bo zvest dolžnosti in ljubav domovinska dala moč, da izvrši svojo nalogo. Čuje se, da bo admiral Aleksej v takoj odpo- zvan s svojega mesta, ko pride Skrydlov v Port Artur. V ladjelnici v Port Arturu građe Rusi še tri torpedovke. Japonske vesti, da so Japonci poškodovali 14 t. m. rusko ladjo „Askold“ še niso potrjene.

Tokio, 23. aprila. Vlada pravi, da se je oglasilo za vojsko 500.000 prostovoljcev v starosti od 14. do 17. leta, a da jih do sedaj še ne potrebuje.

Petrograd, 23. aprila. Rusko pomožno brodovje bo takoj, ko bo oboroženo, odplulo skozi Suez kanal. Eskadra bo štela 28 ladij.

Dunaj, 23. aprila. (Kor. urad.) Branje vlog v zbornici je trajalo do četrta na drugo uro. Nato je poslanec Kramar protestiral proti včerajšnjemu postopanju predstava, ki je proti poslovniku, ter zahteval imensko glasovanje o tem.

Dunaj, 23. aprila. V današnji seji drž. zbora je bilo že zopet precej mirno. Češki narodni socialci so začetkom seje nahrulili predsednika s klici: „Sramujte se! Vladi ste včeraj napravili slabo uslugo. Sramota!“ Meji govorom poslanca Klofača so klicali predsedniku: „Včeraj ste bili tako zmedeni, da niste vedeli niti za svoje ime.“ Ob 3. uri popoldne je bila seja zaključena.

Dunaj, 23. aprila. V včerajšnji seji državnega zbora je bil v delegacijo izvoljen za Kranjsko dr. Susteršič, za njegovega namestnika dr. Žitnik.

Dunaj, 23. aprila. (Kor. urad.) Princ in princezinja Waleška sta danes ob 8.20 odpotovala z Dunaja. Cesar se je na kolo- dvoru srčno poslovil.

Sofija, 23. aprila. V Makedoniji še ni miru. Na raznih krajih so se vršili boji vstajev sturškimi četami. Turki so se morali umakniti.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas op- sevanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrar.	Nebe	Pada- vina v 24 urah
21. 9. zveč.	733.4	11.0	brezvetr.	jasno.	
22. 7. jut.	733.0	9.7	sl. svzh.	obl.	0.0
22. 2. popol.	731.8	13.2	sr. sszh.	dež	
22. 9. zveč.	730.4	10.5	sr. sever.	del. obl.	
23. 1. jut.	728.8	8.8		dež	14.5
23. 2. popol.	728.6	15.4	brezvetr.	obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 11.1°, normale 10.8°.
Sinoči nevihta na jugozahodu.

Dunajska borza

dné 22. aprila.

Skupni državni dolg v notah	99.85
Skupni državni dolg v srebru	99.54
Avstrijska zlata renta 4%	119.30
Avstrijska krona renta 4%	99.60
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91.50
Ogrska zlata renta 4%	118.40
Ogrska krona renta 4%	97.45
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89.50
Avstro-ogrsko bančne delnice	16.06
Kreditne delnice	640.50
London vista	289.45
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.17 1/2
20 mark	23.43
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	95.15
C. kr. cekini	11.32

730 1-1

Potrjeni srcem javljamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem
tužno vest, da je naša ljubljena so-
proga in mati, gospa

Franciška Kunstek

roj. Gorec

po devetdnevni mučni bolezni v dobi
45 let danes zjutraj ob 1/2 8. uri mirno
v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v po-
nedeljek, dne 25. aprila dopoldan iz
hiše žalosti v Domžalah, na pokopa-
lišče v Mengšu.

Priporočamo predrago pokojno v
blag spomin in molitev.

Do mžale, 23. aprila 1904.

Žalujoča rodbina in sorodniki.

Zahvala.

Velesenceni gospod Franc Tomšič, c. kr. poštar v Polhovem gradu, podaril je podpisnemu društvu povodom smrti svoje matere svoto 50 Kron.

Za ta velikodušni dar bodi mu izrečena najiskrenejša zahvala s prošnjo, da društvu blagovoli tudi v bodoče ohraniti svojo na-
klonjenost.

Prostovoljno gasilno društvo
v Polhovem gradu.

725 1-1

Franc Rihar
načelnik.

Pri protinu, urinovokisli diatezi, revmatizmu, bolezni na ledvi-
cah in mehurju, kamnu v mehurju, želodčnem in črevesnem katar-
ju, diabetes i. t. d. rabijo

francovo-varski
Natalie-vrelec
priznani zdravnik z
izvrstnim uspehom.
Izvrsten okus!
Naproda povsod,
tudi pri razpošiljal-
nici mineralnih vod
v Francovih varih.

Izvrsten okus kave dosežete s prisojstvom

Vydvore žitne kave

POSILJATELJ: V. Zvonar, dr. Zvonar.
P. R. 5 kg. pošilja 4 K. 50 h. franco.

„DOMACI PRIJATELJ“
vsi zdravilni izdelki iz domačih proizvodov.

Trgovska hiša, filijal. kava, Praga-VIII.

Brez operacije
brez bolečin

odstranite kurja očesa, otisko in trdo kožo
z mojimi 1447 13-12

balzamom za kurja očesa,

ki se pošilja franco, če se dopošlje 40 kr.

S. Mittelbach, Salvatorjeva lekarna
v Zagrebu.

21 let star, marljiv in pošten
trgovski poslovodja
vešč spececijske in železniške stroke, bi
rad svojo službo premenil. Naj-
rajši kje na Štajerskem ali Dolenjskem.

723 3-1

Zahvala.

713

Dediši po dne 17. marca t. l. v Celovcu zamrlim trgovcu in našem rojaku gospodu Janezu Guzel so blagovolili v po-
ščenje spomina zapustnikovega darovati tra-
tarskim občanom znesek 1000 kron
za cerkveno-stavbeni zaklad v
namen zidanja nove cerkve na Trati,
prostovoljnemu gasilnemu društvu v Go-
renji vasi pa znesek 200 kron. Za ta
velikodušni dar izreka podpisano županstvo
preblagim dobrotnikom najsrčnejšo zahvalo.

Županstvo občine Trata,
dne 21. aprila 1904.

Fr. Jelovčan, župan.

Medicinalni
konjak 50-22

garantirano pristni
vinski destilat
pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija

Camis & Stock
Trst-Barkovlje.

1/1 steklenice K 5—
1/2 „ „ 2 60.

Dobiva se v vseh bolj-
ših trgovinah.

Peter Matelič

snažitelj stanovanj

Sv. Petra nasip št. 25,

najljudneje p. n. občinstvu priporoča svoje
podjetje, ter jamči za točno in solidno
delo. 722 3-1

Vabilo

618 2-2

občnemu zboru

„Posojilnice v Zagorju ob Savi“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo
kateri se bode vršil

dne 7. maja 1904, ob 4. uri popoldne
v posojilnični pisarni.

VSPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za l. 1903.
3. Volitev načelstva in preglednika.
4. Slučajnosti.

Pri nesklepnosti se vrši občni zbor eno
uro pozneje pri vsaki udeležbi udov.

Načelstvo.

Zdravilnica in

vodozdravilnica

Kamnik na Kranjskem.

Krasna gorska lega, milo pod-
nebnje, ni vetrovno. Zdravi se
z vodo na vse načine; solne in zračne
kopeli; tudi z ogljikovo kislino se
zdravi, z masažo, telovadbo in elek-
triko.

Zmerne cene. — Začet. sezone 15. maja.
Prospecte pošilja vodstvo.

Dr. Rudolf Raabe,
zdravnik voditelj

Redki nakup.

Trgovska hiša, mesarija, gostilna

v bogatem kraju je radi rodbin-
skih razmer na prodaj.

Potrebni kapital 30.000 kron.

Ponudbe pod „Geldquelle“ na ekspedicijo inse-
ratov Kienreich, Gradec. 710 2-1

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice
v Št. Petru

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil

v nedeljo, dné 8. maja 1904

ob 3. uri popoldne v zadržni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjena računa za l. 1903.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Razni nasveti in slučajnosti.

V Št. Petru, dné 15. aprila 1904.

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno
število društvenikov, se prične ob 4. uri drugi občni
zbor po zgornjem dnevnem redu, in sklepa ne glede
na število navzočih. 712 1

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr.
državne železnice se prodaja les
na drobno po spodaj zaznamovanih

1689 cenah. 52-19

	Smreka koroška in gorenjska			Mecesa koroški in štajerski		
Dilje	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/2	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
1	10	8	7	15	13	10
1 1/4	12	11	10	20	18	16
1 1/2	15	14	12	24	22	19
1 3/4	18	16	15	28	24	22
2	20	18	16	40	30	26
2 1/4	—	—	—	54	34	29
Remelni						
1/2	36	32	26			
3/4	52	45	42			
1	72	62	56			
1 1/4	110	100	90			
1 1/2	—	16	—			
1 3/4	—	19	—			

Fileri od 1/2 do 1, 1/2 čevlji K —54

Trami „1/2“ „10/12“ „ „ —70

Cene stanovanj do 1. junija in od 1. sep-
tembra 25% pod tarifom.

Zdravilišče Krapina- Toplice

Sezona od 1. maja do
konca oktobra.

na Hrvaškem

Obiskalo je v l. 1903 4737 oseb. Od postaje Zabok-
Krapina-Toplice Zagorske železnice eno in od
postaje Rogatec, lokalne železnice Grobelno-Rogatec
dve uri z vozom oddaljeno. Od 1. maja vsakdanja
zveza z omnibusi v Zabok-Krapina-Toplice k vsa-
kemu vlaku in Rogatec k dopoldanskim vlakom.
30 do 35° R (37° — 43° C) tople akrate-kopeli so
izborno zdravilo proti trganju, revmi v okostju in
njenih nasledkih, ischias, nevralgiji, kožnih boleznih
in ranah, kron. brightovi bolezni, ohromelosti, dalje
pri raznih ženskih boleznih. Veliki bazeni, posebne
kopelji v marmornatih in lesenih banjah in tuši.
Izborno urejeni sudariji (potilnice) masaža, elektro-
tehiška šved zdrav. gimnastika. Bogato urejena
stanovanja, dobre in cene restavracije, stalna zdra-
viliška godba. Prostrana senčna sprehajališča, igrišča
i. t. d. Kopališčni zdravnik dr. Mai. — Prospekti v
vseh knjigarnah, pojasnila daje 701 3-1

kopališko ravnateljstvo.

BR. NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja na drobno in na debelo.

Rogaška

Štajersko

Slatina

Železniška postaja, pošta
in brojavni urad.

Prospekti zastoj.

Krasna lega, zrak poln kl-
silika, brez prahu. Moderna
uredba, živahno družabno
življenje.

Nova hydro-elekt. mehan. therapeut. zdravilnica v velikem modernem
slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij,
pneumat. soba, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimnastika,
— Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črekih, na jetrih, ledvicah,
kron. zaprtju, hāmorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju,
katarom v grlu in kralju. Najmočnejši zdrav. vrelec, podobni kot v Karlovih-
in Marijnih varih. 645 2-2

„Zlatorog.“

Kaj je „Zlatorog“?

„Zlatorog.“ je zdravniško preizkušeni rastlinski likér, je jamčeno, brez primesi zdravju škodljivega špirta, je prijetno aromatičen, grenčastega okusa, je najboljšje okrepilo zjutraj in na večer, je izborno na želodec in mišice vplivajoč, je izvrstno vplivajoč na prebavo in tek, je priporočljiv za hribovce in izletnike, je sploh priporočljiv na želodcu bolehnim, je vsled svoje pristnosti zdravju neškodljiv, je sploh najboljšje okrepilo.

Registrovana znamka in ime pod št. 209 od 15. aprila 1903.

Edini izdelovatelj in lastnik: J. RICHAR, destilacija v Zgornji Šiški pri Ljubljani.

Ponatis iz certifikata „Kmetijsko-kemijskega preizkuševališča“ v Ljubljani:

Štev. anal. 2360.

Preskušnja likérja „Zlatorog“ od J. Richarja, destilacija v Zg. Šiški, je pokazala, da je preskušeni likér „Zlatorog“ iz sladkega sadja in raznih selišč napravljen prekapavina (destilat) izvrstne kakovosti. Ljubljana, dne 18. aprila 1904.

Dr. E. Kramar l. r.

Prodaja Leop. Jeran v Ljubljani, Sv. Petra cesta.

Poskusite in sodite!

721 3-1

Razpis

popravl nadarbinskih poslopij v Zagorju ob Savi.

Dne 28. aprila t. l. dopoldne ob 9. uri vršila se bode v tukajšnjem župnišču zmanjševalna dražba

zaradi oddaje popravil tunadarbinskih poslopij. Vsa popravila — zidarska, tesarska, mizarska, kleparska in slikarska dela — proračunjena so na

5230 kron,

ter se bodo oddajala le skupnemu podjetniku. Proračun in oddajalni pogoji so vsak dan na vpogled razgrnjeni in tukajšnjem župnišču. Dražitelji bodo morali vložiti pred dražbo 10% varščine (vadium).

Stavbeni odbor v Zagorju ob Savi, 22. aprila 1904.

Gotard Roff, načelnik.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôle. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pôle.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvnega za pôle; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-18

Oljnatih barv, priznane najboljše. Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schöfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zjamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulice obrestuje hranilne vloge po

23 104-33

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 4,948.796'27.

Stanje hran. vlog K 4,703.762'02. Denarni promet K 20,246'712'13. Stanje rez. zaklada K 77.979'34.

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

V nobenem slovenskem domu, zlasti v društvenih dvoranih, se ne sme pogrešati

sohi

Prešerna in Vodnika.

Isti sta uzorno izdelani v velikosti 42 cm ter staneta po 7 kron.

Doprni kipi: Vodnika, Prešerna, Slomška, Jurčiča, Kersnika, Levstika, Tolstoja in Petra Karageorgjeviča 25 cm veliki, brez podstavka po 3 kron.

Simon Gregorčič v velikosti 22 cm s podstavkom za kron 1-80.

Zabojke računim za lastno ceno.

K naročbi vabi prav uljudno

Jernej Bahovec

trgovina papirja v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 2.

695 4-2

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: grobne krleže, kotle, peči, vrne klopi, mize, stebre, frombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-11

Dr. v. Foedrantsperg

ordinira

od 15. t. m. naprej

dopoldan od 8. do 11.

popoldan od 3. do 5. ure

669 3-3

Sv. Jakoba trg št. 7

Prodaja gozdov.

709 3-1

Dne 8. in 15. maja 1904

razprodalo se bode 80 oralov lepega v Hrušici
ležečega črnega gozda.
Nudi se redka prilika za dobro naložitev de-
narja.

Natančnejša pojasnila daje

c. kr. notar Anton Galle v Logatcu.

Naznanilo.

717 3-2

Dne 27. aprila 1904 vršila se bode na domu gospoda
Josipa Strehar v Ljubljani na Tržaški cesti šte. 2
potom prostovoljne sodne dražbe

a) od 9 ure popoldne naprej **sakupodaja posestva** vlož. št. 46, kat. obč. Kapucinsko
predmestje, hiše št. 2 na Tržaški cesti z dvoriščem, hišice na dvorišču, gospodarskega
poslopja, skladišča, hleva, dveh barak in vrta za dobo 10 let od 1. maja 1904 naprej;
izključna cena znaša 1400 K, vadij znaša polovico najvišjega ponudka letne zakupnine,
vadij in polovico letne zakupnine je takoj plačati;

b) od 2. ure popoldan naprej **razprodaja premičnin**, kakor: hišne oprave, gospodar-
skega in mesarskega orodja itd.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji se lahko v pisarni podpisanega c. kr. notarja
vpogledajo.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1904.

Dr. Karol Schmidinger,
c. kr. notar kot sodni komisar.

Naznanilo!

Kdor se zanima za napravo **motorja** za kmetijo,
obrtinjo, žago ali mlin, si lahko te vrste stroj ogleda
v pondeljek, na Sv. Marka dan, dne 25. t. m. v Kranju
pri živinskem sejmu, kjer bode tvrdka

Fran Zeman

711 1-1

skladišče strojev v Ljubljani, razstavila eno petro-
linsko lokomobilo gospodom interesentom na upogled

Na Dunajski cesti št. 32

oddati je 724 3-1

stanovanje

s 5 ozir. 7 sobami in pritliklinami s
1. junijem ozir. 1. avgustom t. l.

Dečka,

ki bi se rad učil čevljarstva obrti, se
vsprejme takoj v Ljubljani.
Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Učenec

za trgovino z železnino in špecerijo
se sprejme takoj v trgovini

A. Sušnik

Zaloška cesta št. 15.

Kdor čipke za cerkve rabi, naj naroči brez-
plačni cenik tvrdko
Božidar Günther v Göttesgabu (Češko).

520 10-3

Filialist

se išče

za svetovno trgovino s stroji.

Natančne ponudbe v slovenskem in
nemškem jeziku z navedbo spričeval prejšnjih
služb ter zmožnosti za kavojo naj se po-
šiljajo pod naslovom „**Izvrsten, za orga-
nizacijo sposoben trgovec 42092**“ na
Annonzen-Expedition M. Dukes Nachfolger,
Wien I.

700 2-2

Uradnikom s plačo od 1800 K dalje dovoljuje
posojila proti malim odplačilom in zmernim obrestim
„**Pražská záložna**“ v Pragi, Ferdinandova ulica.

Na prodaj sta 286 12-9

2 križeva pota 2

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—

drugi 150 „ „ „ 250.—

ta veliki križev pot tudi nekoliko pod ceno
pri

Fr. Toman-u

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg šte. 7.

Nad 30 let obstoječa, živahna, večjega obsega

trgovina z mešanim blagom v zvezi z gostilno

na Gorenjskem

se odda za dobo več let v najem.

Na razpolago je prodajalna z več skladišči. Hiša z dvema sobama in vinsko
kletjo za gostilno, petimi sobami za stanovanje z drugimi potrebnimi prostori vred. Pri
hiši je vrt, gospodarsko poslopje, hlev i. t. d. — Naslov za ponudbe pove: upravništvo
„Slovenca“.

714 3-1

Karol Rebek

od c. kr. vlade potrjeni zastopnik

„Proge Rudeče Zvezde“

Ljubljana, Kolodvorske ulice 41,

od južnega kolodvora druga
hiša na desno.

Najkrajša, najceneja

in najboljša vožnja v

Ameriko

je na brzoparnikih te linije

Potniki bodo edino pri meni brez-
plačno zdravniško preiskani.

Veljavne vozne listke in natančni pouk
izseljencem dobiti je v moji pisarni, Kolo-
dvorske ulice šte. 41.

35 13

Karol Rebek.

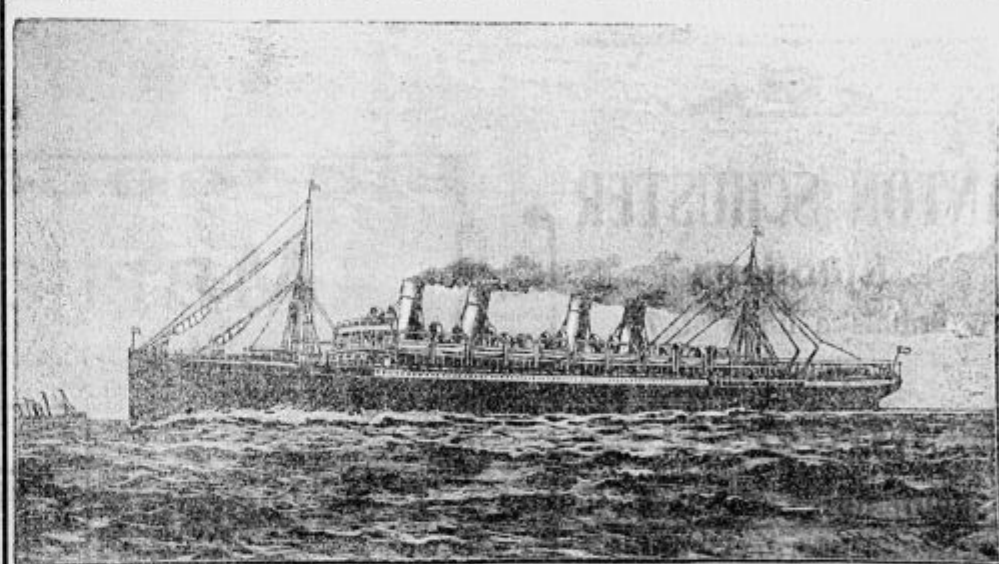
Hiša (grad) na deželi,

jednonadstropna, z gospodarskim poslopjem in sadnim vrtom,
tik železnične postaje blizu Ljubljane,

692 3-2

se prostovoljno proda.

Pojasnila daje **dr. Fran Vok**, c. kr. notar v Ljubljani.

Iz Ljubljane v New York

z brzoparniki: „**Kaiser Wilhelm II.**“, „**Kronprinz Wilhelm**“, „**Kaiser Wilhelm der Grosse**“,
„**Kaiserin Maria Theresia**“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

55 gld.

s poštami parniki veliko ceneje. Prosta hrana že v Bremenu.
Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen, pri meni ne povišajo cene
amerik. železnic.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35

63 30-14

nasproti stari „**Tišlerjevi**“ gostilni.

Žrebanje
danes zvečer!

Glavni dobitok
Kron **40.000** Kron

Srečke za sobe grevnice
po 1 krono

priporoča
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Efektne dobitke se ne izplačajo v gotovini.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolnj. železn. postaja Straža-Toplice.

Akrato-vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno
proti trganju, revmi, ischias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim.
Velike kopelji, separirana kopališča in močvirna kopališča. Bogato
urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje.
Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja
do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno

726 8-1

Zdraviliška uprava.

VREDNOST

Maggijsva odlikovanja: 4 velike odlike, 26 zl. svetinj, 6 častnih diplom, 5 častnih odlik. Šestkrat izvan tekmovalja, m. dr. 1889 in 1900 na par. svet. razstavi. (J. Maggi, razsojevalec.)

okusne hrane ni odvisna le od večjega užitka kake jedi, kajti čim okusnejša je hrana, tem lažje se prebavlja in tem bolje se izkoristijo v nji se nahajajoče redilne snovi. Ta dejstva pojasnjujejo vspeh

Maggijsve juhe in jedilne zabele.

Ta je za skrbno gospodinjstvo staroznana, ceno sredstvo, ki more z njim pridati krepak, prijeten okus slabi juhi, bouillonu, omakam ter sočivju, jajčnim jedilom in dr. Ker je zelo izdatno, naj se je ne vzame preveč. Pridene naj se šele pripravljeno jedi. — Dobiva se po vseh trgovinah s kolonialnim in delikatesnim blagom in drožerijah v steklenicah po 50 v., (na novo napolnjeno 40 v.). 909 3

796 100-87

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 800 podobami
ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD
tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Nik.-rem.ura gl. 2,50
8.-, 3,50. Za vsako
uro 3 leta pism. jam.

Pozor!

Na prodaj je iz proste roke
pritlična hiša

z vrtom in pritliklinami v obližu Ljubljane,
po nizki ceni. 350 16]

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Čedno stanovanje

v I. nadstropju na ulico, z dvema sobama
in pritliklinami dobi mirna stranka za
termin avgust. 686 4-3

Istotam se sprejme gospodična na
hrano in stanovanje s 15. majem.

Ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

Odda se takoj
služba

organista in cerkvenika
v Ribnem, p. Bled.

Letne plače 280 K, plačilo za zvonjenje,
kopanje grobov in štolnine približno 100 K,
prosto stanovanje in drva. Zemljišča za 2 1/2
mernika posetve. Natančnejša pojasnila daje

župni urad v Ribnem, p. Bled.
(Gorenjsko). 703 3-2

ANTON SCHUSTER

Ljubljana
Špitalske ulice št. 7.
priporoča

novosti

v konfekciji za dame in
deklice; bluže, deške obleke,
modno blago za dame in
gospode, Voile, Satin, Le-
vantin, preproge, najboljše
platno, perilo za gospode
in kravate.

Solidno blago! = Nizke cene!

Vzorci na zahtevanje poštne prosti.

470 12-8

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9
poles „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje
cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s
svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinjšega
št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana
tvrdka za stavbeno in umetno steklarijo
AVGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in le-
pem soglasju z gotoko arhitekturo, izvršila prav
pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski
cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah,
slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih strogo
po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne
vpločih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci
v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega,
domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo za-
upamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo,
se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola
prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem,
posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri
razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli
radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februvarija 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbilska steklarska dela ter priporoča svojo izborno
zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga. 927 52-33

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja
in popravlja stare predmete.

Cene jako nizke.

Naznanilo.

V zapuščino g. **France-ta Sešek-a**, zasebnika v Ljub-
ljani, spadajoče **premičnine**, kakor: **pohištvo, obleka itd.**

razprodajale se bodo

v ponedeljek, dné 25. aprila 1904 od 9. ure naprej
v Križevniških ulicah št. 11, III. nadstropje.

V Ljubljani, dné 14. aprila 1904.

Aleksander Hudovernik,
c. kr. notar kot sodni komisar.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

**para-
mentov.**

Izdeluje cele ornate,
kazule v vseh liturgičnih
barvah, pluvijale, obha-
jilne burze, stole in vse
za službo božjo potrebne
stvari, priproste in najfineje,
kakor se glasi naročilo, v
svilnatem in zlatem veze-
nju. — Izdeluje tudi
bandera in baldahine
ter izvršuje vsakovrstno
cerkveno perilo iz
pristnega platna. Vporablja
samo dobro blago, cene po
mogočnosti nizke, zagotavlja
trpežno, vestno delo in hitro
postrežbo. Prenovljenje sta-
rih paramentov tudi rado-
voljno prevzame.

1724 14

Za čebele je

„Phacelja“ pa „Esparseta“
najboljša paša

katero seme se dobi pri

Peter Lassniku v Ljubljani.

Zaloga velikanske pese, vrtnih in
travnih semen. 568 5-4

Črez **3000** letnih
603 3-3 nagelnov

se dobi po nizki ceni v mnogih vrstah in
barvah, ponajveč nasádnih (doppelt) in z
močnimi koreninami. — Dobi se tudi več
vrst močnih, visokih in lepih

vrtnic (gartroz).

Kje? pove upravništvo „Slovenca“.

ANTON PRESKER

479 104 11

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke
iz trpeznega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

— Izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in
navadna 642 24-4

strešna opeka,
opeka za zidovje itd.

ročne in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Avgustu Aita, Ig - Draga.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-10

? **Ščim ste si ohranili** ?
tako lepe zobe

Enostavno z uporabo

O. Seidlove odlikovane kosmetičke vode
za zobe, ki higieniški vpliva
na zobe in se dobiva v vseh boljših trgo-
vinah v steklenicah po 1 K.

497 12-4

Slovito, temnorudeče, izborno, sladko, močno, zjamčeno pristno

332 6-5

dalmatinsko črno vino

se dobiva edino le pri podpisani zalogi vina na debelo za ceno 48 vin. liter.

Vzorci se pošiljajo franko, ako

se vpošlje 20 vin. v znamkah.

R. Maiti, Koper, Istra.

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup

Ta 34 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti.

Cena: steklenici 1 gl. 25 kr. — 2 K 50 h. po pošti 20 kr. — 40 h. več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvornih preparatov že 34 let obstoječega podfosfornastega kislno-apnena-železnega sirupa, svarimo in toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev apneno-železni sirup** in gledati na to, če ima vsaka steklenica priloženo uradno vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII./1, Kaiserstrasse 73—75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 138 20—19

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschläger, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schiedler, Ant. Mizzan; Brežice: G. Elsäßer dediti; Sovodnji: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, dr. J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, dediti M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

J. SOKLIČ
v Ljubljani, Pod Tranco 1
priporoča prečisti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi izbornu cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turist-skih klobukov, čepic. po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga
lodnatih klobukov
C. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu. 138 12—8

MOTORI
Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mlino in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4—5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalnik za kose, cena 8 K za komad. **Nutrin**, redilna štopa za živino; 1 kg. K 6 se dobi v zalogi za poljedelske stroje

Fran Zeman-a
Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec
trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2
2 52—18 Filijalka
Resljeva cesta št. 7
priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne **temne in likane sobne oprave iz suhega lesa**, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

Sedaj gl. 70
zelo znižane
vozne cene v
Ameriko.

Preje gl. 105
Ravno ista
vožnja in postrežba
kakor preje.

Iz Ljubljane samo 70 gl. s prosto dobro hrano že v Hamburgu
v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor je **tarifna cena** po ameriški železnici; s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie.
Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K ara na moj naslov:
Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

1153 52—31

Brata Eberl
Prodajalna in kompotar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.

Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrestove pade, karbolinoleja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Telefon 154.

„ANDROPOGON“
(Iznajditelj **P. Herrmann**, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča **sredstvo za rast las**, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenečnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki **zabranila izpadanje las in odstrani prahale**.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice **3 krone**. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani
pri gospodu 274 (89)
Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. **U. pl. Trnkóczy, Anton Kanc in Ernst Sark** v Ljubljani, **A. Ranf** v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

IVAN DOGAN
mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša št. 19)

priporoča
svojo bogato
zalogo
hišne oprave.

Spalneterjedilne sobe za salone.
Divane vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.
Cenik s podobami zastoj in franko. 1564 21

Tovarna pečij
5-8 26—4

Usta-ovljena 1888

Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov
Alojzij Večaj
Ljubljana

Trnovo, Opekarska cesta
Veliki stradon 9

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najprejznajših in sicer od namodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najprostejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: **renais-sance, barok, gotsko, secession itd.**, kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franko in brezplačno

Velika zaloga čevljev

Julia Štöf
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Najpriljeznejši čevlji sedanosti.

za gospode, dame, otroke, č. duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.

Gamaše, galoše.
Zaloga obuval
1335 52-27
D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

Pri nakupovanju
== suknenega ==
in manufakturnega
== blaga ==
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice št. 4.
196 52—12

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.
iz lekarn Richterjeve v Pragi.

priznana izvrstno bolečine olajšujoča mazilo je dobiti steklenica po K 80, K 140 in K 200 — v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnice ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristi izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1343 34—32

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

**Dobiva
se povsod!**

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

671 60-2

**150.000 kg
dobrega sena**
prve in druge košnje domačih travnikov
se prodaja.

Več pove Ilija Predovič Ljubljana,
Ambrožev trg št. 7. 480 7

Prodajalko,
izurjeno v špecerijski stroki
sprejme
A. ŠARABON
v Ljubljani. 697 3-2

„Pri Tigru“

Zanesljivo najboljši

„rastlinski likêr“

je in ostane

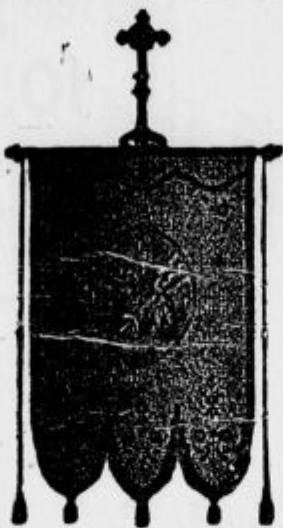
„Planinski biser“

katerega

izdeluje in prodaja

Josip Jebačin,
v Ljubljani.

„Pri Tigru“

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-46

Ana Hofbauer,
Imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj
naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovjših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 10

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si
sleheri ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se
sleheri lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

Dva vajenca

za sedlarski obrt sprejme takoj

643 2-2

I. Ban,

Dunajska cesta št. 13.

Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vrelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam
Giesshübelske kisle vode.

17 1

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v
Ljubljani.

**Služba organista
se odda**

s 1. majnikom t. l. v Cerkljah na
Gorenjskem.

Plača organistu je 50 kron na mesec in
krasno stanovanje. Prevzel bi tudi lahko taj-
ništvo pri posojilnici in hranilnici kot po-
stranski zaslužek. 678 3-3

Natančnejša pojasnila da'e

župni urad v Cerkljah na Gorenjskem.

Stanje vlog 31. dec, 1902:
čez 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vložnih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

51 D 14-4

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Josip Jaro,** veleposestnik v Medvodah. — **Dr. Andrej
Karlin,** stolni kanonik v Ljubljani. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** župnik pri D. M. v Polju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — **Frančišek Leskovic,** zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — **Karol Pollak,**
tovarnar in posest. v Ljubljani. — **Gregor Šlibar,** župnik na Rudniku. — **Dr. Alojz Ušeničnik,** profesor begoslovja v Ljubljani.